

ARREGCEL

Ara 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 35.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASÁRNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

III. évfolyam

Budapest, 1924 október 20.

41. szám

Apponyi Jászberényben ítélkezett a kurzus, a kormányzat és a parlament fölött

Lelkendezve ünnepelték Ottó királyfit

Jászberény, október 19.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Apponyi Albert gróf vasárnap tartotta választókerületében: Jászberényben, beszámolóbeszédét. Szombaton délután indult már el kerületébe Czettler Jenőnek, a szomszédos Jákóhalma képviselőjének társaságában. Apponyit nagy ünnepséggel és áradó szeretettel fogadták a kerületében. Egész Jászberényt, társadalmi és felekezeti különbség nélkül, kivonult és ünnepelte követét, aki immár negyvenharmadik esztendeje képviseli a parlamentben. Négylovos díszfogaton vonult be a városba Apponyi gróf a pályaudvarról, amelyet érkezésének hírére zászlódiszbe öltöztettek. De zászló lengett a város minden házán. A Zagyvát átszelő hid előtt impozáns diadalkaput emeltek zöldgalyakból, a kapu fölé nagy feketebetűs táblát helyeztek:

Isten hozta!

Apponyi Erdős András apátplébánosnál szállott meg éjszakára. A beszámoló vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődött a Fő-téren sok ezer főnyi lelkes tömeg jelenlétében. Már 9 óra után nagy csoportok várakoztak a téren és 10 órakor, amikor a beszámoló megkezdődött, mozdulni sem lehetett. Apponyi Albert gróf szívesen, delegálta alakja 10 óra után tünt föl a városháza előtt. A közönség, amikor megpillantotta Apponyit, szünni nem akaró döngő éljenzéssel üdvözölte.

Apponyi beszámolóbeszéde alig egy félóra hosszát tartott.

A népgyűlés megnyitása után gróf Apponyi Albert a következőkben számolt be választóinak:

— Amióta — mondotta — a jelen nemzetgyűlésre is önkéntől mandátumot nyertem és abból az alkalomból programszerű nyilatkozatot tettem, nem szívtam választóimhoz politikáról. E mulasztásnak oka gyakori külföldi utaimban és saját ügyeimnek, mint egy ősi birtokból Trianon által kiforgatott ember ügyeinek kuszáltságában keresendő. Megmondtam 1920-ban, hogy

bár a közéletnek keresztény alapokra fektetését szívem mélyéből üdvözölném, nem tudok elnézéssel sem lenni az ugynevezett keresztény kurzus leple alatt történt kihágásokkal,

sőt azok iránti gyakorolt elnézéssel szemben sem, mert amit én keresek, az a keresztény morál uralkodása, nem pedig egyes gyűlölködések és ellenszenvök kiküldetése. Megmondtam, hogy ragaszkodni kell a polgári jogegyenlőség elvéhez a haza minden polgárával szemben, mert minden erőre szükség van, amely elősegítheti újból fölemelkedésünket. A választási programnyilatkozatban pedig elismertem, hogy az átmeneti korszak tulsokáig tartott anarchizmus kibontakozás terén a jelenlegi kormány politikája haladást jelent, de — és ezt ma is meg kell ismételnem — itt is nélkülözöm a kellő határozottságot és következetességet. Megjelöltem akkor azt a két kardinális elvi ellentétet, amely a kormánytól elválaszt és amely ma is változatlanul fennáll. Az egyik az én tántoríthatatlan ragaszkodásom a jogfolytonosság nemzetföntartó elvéhez,

ennélfogva a törvényes királysághoz.

A másik az a meggyőződésem, hogy hazánk nem maradhat ki abból a demokratikus átalakulásból, amely az egész művelt világon uralkodóvá lett és amelynek honorálása nélkül nem lehet elérni sem nemzeti egységet, sem társadalmi békét, sem valódi konszolidációt. Mindkét irányban az azóta szerzett tapasztalások csak megerősítették meggyőződésemet. Világosan látom, hogy azok az anarchikus tünetek, amelyek még mindig kísértenek és amelyeknek egyik jelenségét látom züllött parlamenti állapotainkban is, legmélyebb gyökere a jogfolytonosságon és ezzel a jogtiszteleten és a tekintély elvén ejtett seb és hogy e seb meggyógyulásáig soha teljesen eltűnni nem fognak. Jól tudom, hogy ezidő szerint erre nézve nem léphetünk a cselekvés terére, de örve intek minden álmódóztól, amely a jogfolytonosságtól eltérő, végleges megoldásokat keres. Minden ilyen kísérlet ellen a végsőkig kellene küzdenem, mert a nemzet végétét látom benne. Ami pedig a demokráciát illeti, elvben a kormány is elismeri a demokratikus haladás szükségességét, de nem vonja le ebből a legemlékező következtetéseket némelyikét, úgy hogy

hoggyal lett és amelynek honorálása nélkül nem lehet elérni sem nemzeti egységet, sem társadalmi békét, sem valódi konszolidációt. Mindkét irányban az azóta szerzett tapasztalások csak megerősítették meggyőződésemet. Világosan látom, hogy azok az anarchikus tünetek, amelyek még mindig kísértenek és amelyeknek egyik jelenségét látom züllött parlamenti állapotainkban is, legmélyebb gyökere a jogfolytonosságon és ezzel a jogtiszteleten és a tekintély elvén ejtett seb és hogy e seb meggyógyulásáig soha teljesen eltűnni nem fognak. Jól tudom, hogy ezidő szerint erre nézve nem léphetünk a cselekvés terére, de örve intek minden álmódóztól, amely a jogfolytonosságtól eltérő, végleges megoldásokat keres. Minden ilyen kísérlet ellen a végsőkig kellene küzdenem, mert a nemzet végétét látom benne. Ami pedig a demokráciát illeti, elvben a kormány is elismeri a demokratikus haladás szükségességét, de nem vonja le ebből a legemlékező következtetéseket némelyikét, úgy hogy

joggal kelti föl maga ellen a demokratikus hitvallása iránti bizalmatlanságot.

Hogy mennyiben indokolt vagy indokolatlan ez a bizalmatlanság, azt majd akkor látjuk világosan, amikor a választási törvényjavaslat kerül a nemzetgyűlés elé, mert azt, hogy jövőre is rendeltévi uton megállapított választójoggal akarjon operálni, nem tehetem föl a kormányról. Ha ezt tenné, önmagáról mondaná ki a legsúlyosabb ítéletet. Akkor majd meglátjuk,

fönn akarja-e tartani a világ csúfjára a nyílt szavazást, a nemzeti akarat megamisításának ezt az önműködő gépezetét.

— Ezekről az elvi ellentétektől eltekintve, hibázhatnom kell a kormánynak több intézkedését és mulasztását a gyakorlati politika, így a szanálás terén. Itt van például

a drágaság problémája.

amely ma, midőn valótán állandóvá lett, valóban rejtélyes alakot nyert s hovatovább kétségbeesítő helyzetet teremt mindazokra a nemdusgazdagokra nézve, akik kénytelenek elsősorú életszükségleteiket pénzen beszerezni. A rejtély nem lehet megoldhatatlan. Némely tényezője szembeszökő, mint például a tulsok közvetítő kéz, amelyen az áru keresztül megy, amíg a termelőtől a fogyasztóhoz jut s minden egyes átmenetnél újból fizetendő a forgalmi adó. De mindenesetre kutatni kell s ennek a bajnak leküzdésére a legkomolyabb akciókat folytatni, épp úgy, mint a másik fenyegető bajnak, amely a nagyszámmal elbocsátandó tisztviselők helyzetéből eredhet, ugyanakkor, amikor magánvállalatok is tömegével bocsátják el alkalmazottaikat. Ehhez járul

a kultura veszedelme,

amely valóságos nemzeti veszedelemmé fajulhat. Anyira komoly gyakorlati problémákkal van tehát teltve közéletünk mai stádiuma, hogy valóban bele kell állítani a mentő tevékenységbe az összes rendelkezésünkre álló erőket és félretenni minden párttekinetet. Igenis, ez ideig-óráig opportunus politikát jelentene, de nemzeti, nem pedig párturalmi opportunizmus. Ilyen opportunizmus, amely az ország súlyos helyzetéből folyó következményeket állítaná előtérbe, erős vezetés mellett talán egyesíteni bírná a nemzetet, mert tulajdonképpen volna elvi alapja is: az, hogy

a haza érdekét kell mindennek fölé helyezni, az érdek szót a legtágabb értelemben véve,

amely magában foglalja a nemzeti becsület

Őszi szerenád Bethlen ablaka alatt

Az esték már hűvösekek. Munka kevés. Jön a házbér, a tél, a gond. A drágaság több, mint a kereset. A hideg kályha, a gazdasági züllés, a kilátástalan élet rossz tanácsadó. Ilyen kritikus időkben, mint a mostani, a kormánynak elhatározottnak, megingathatatlannak kell lennie, nyílt sisakkal állnia az ország előtt, teljes programmal; tudja a hazának minden polgára, hogy mit akar a kormány és érezze a hazának minden polgára, mit cselekszik a kormány az ő árvasága és nyomorusága érdekében. A Bethlen-kormányról nem tudjuk, mit akar és nem érezzük, mit cselekszik. Az érzésünk az, hogy egyáltalában nem cselekszik. Gazdasági politikájában hiba van. Ettől sajog mindnyájunk zsebe. Mi vagyunk a világ legdrágább országa. A hus, a liszt, a tej kétszerannyiba kerül, mint egy kődobásnyira, idegen földön; a ruházkodás, a legemlékező kultúrzsükségletek több gondnal és pénzzel szereshetők be, mint máshol a dugszűkség luxuscikkei. A munka értéke együtt romlott a munka becsületével. Most már nézzük a belső politikáját. Hullámos vonal. Szélsőségek között hintázó lélekvesztő. Ma kitarja karját egy boldogabb, szabadabb, emberibb jövő felé, holnap fáradtan, keserűen vagy cinikusan lankad el tettvágya. Bethlen nagy lehetőség, hogy nincsen utódja, lassan halványul és helyet ad a kiábrándulásnak. Kétségtelenül nehéz csatákat vívott és nyert külföldön. Viszont egyik pozícióját a másik után adja föl belföldön. Késlekedik, habozik, retirál. Tisza Istvántól megkérdezték a forradalom definícióját. Nem is gondolkozott, megfelelt: Forradalom az, ha a legitim hatalom meghátrál. Hányszor hátrált meg a legitim hatalom Magyarországon az elmúlt évek alatt? Ne fessük az ördögöt a falra. Nem vagyunk forradalomban, de olyan jelenségeket látunk, amelyekből a hátunkon végigfut a hideg. Az őszi hideg, az októberi és a tavaszi borzongás, a márciusvégi. Egyrészt a bolsevisták vakmerőségére, magabizottságára és lelketlenségére emlékeztető demagógia, másrészt dermedt passzivitás, elnéző bonhomia és — szánalmas kacsintgatás az indiánus jelszavakra. Keskeny Kossuth Lajost emlegetik és mi a híres város másik vendégére gondolunk: Vágó Béla vörös népbiztosra, aki szintén kataszterrel és az autókból a szegénységre köpködő burzsujokkal izgatott. A kormány pedig ingtag, mint az asszony és néma, mint a megszanált Opera szfinksze. Az angol választások eredményétől függ a meggyőződése. A liberális ellenzék, mintha máris passzivitásban állna, páholyból nézi, mint gyújtogat egy kis társaság, hogy az ország tiszkein megsüsse a maga zsványpecsenyőjét.

szepülten megóvását épp úgy, mint a nemzet erkölcsi és anyagi érdekeit. De ettől a különös megértéstől, sajnos, még igen távol vagyunk.

Itt még minden frakció és frakciócska tovább játsza a maga apró játéka

s ezzel hozzájárul a parlament súlyosodásához, a közvélemény demoralizálásához. Mintha nem is volna ez az ország megeseonkítva, földarabolva, megrongálva, s megrongált állapotban is folyton veszélyeztetve; mintha nem kellene minden erőnek rendszeres összefogásával újból föl-emelkedésünket előkészíteni, tekintélyünket emelni, esélyeinket javítani és a világpolitika minden bekövetkező fordulását szemben készen állani.

A kormányzat csak alkudozásokkal tartatható fenn,

melyek szükségessége a kormányzat gyöngülésének félreismerhetetlen szimptomája. Nem azt hibáztatom, hogy egyes gazdasági és társadalmi érdekkörök külön érdekei figyelembe vétetnek, a parlament hatalom állása szerint történik, ami a vezetés gyöngeségének jele. Ebben a bajban pedig mélyen benn vagyunk. Ha ennyi hibát és hiányt látok, méltán kérdezhetik tőlem, hogy miért nem fejthetők tehát ki élelkebb ellenzéki tevékenységet. Miért látszik magatartásom olyannak, mintha a belügyi politikába való minden beavatkozástól tartózkodnám. Egyszerűen azért, mert

ezidő szerint hiányzanak az előfeltételek arra, hogy a harefa rendet hozhassak és sikeres építőmunkát végezhessek.

A rombolást, igenis, talán tudnám hatályosan előmozdítani, de ezzel mit nyerne a nemzet? Én a kormánybuktatást teljesen jogosult ellenzéki törekvésnek tartom, de csak úgy, ha az ellenzék kész és képes a kormányzattal járó felelősséget elvállalni. Márpedig kétségtelen, hogy a most kormányon levő férfiakon kívül is akadnak Magyarországon, akik az állam ügyeinek sikeres vezetésére képesek volnának, de

a mai kuszált politikai és parlamenti helyzetben még körvonalait sem látom egy oly alakulatnak, amely a mainál jobb kormány alakulását és működését lehetővé tenné.

Mivel tehát sem a kormánnyal nem azonosíthatom magamat, sem azokat az előfeltételeket nem látom, amelyek engem erőteljes ellenzéki föllépésre erkölcsileg följogosítanak, a belpolitikai tevékenység tekintetében

meg kell maradnom abban a tartózkodó állásban,

amelyet az utolsó időben elfoglaltam s amelylyel csak akkor szakítanék, ha valamely közveszélyes kezdeményezés elhárítása tenné ezt kötelességemmé. A kifejtett körülmények folytán

politikai tevékenységem súlypontja a nemzetközi akció területére helyezkedett át,

ahol remélhettem, hogy hazánknak némi szolgálatot teszek.

A sötétlen fénylő kávéban

magában rejti a délszaki növények aromás illatát és a forró égő gyógyító sugarait. A sötétlen fénylő kávéban életelixír. A böles arabs azonban csak valódi babkávétiszik minden pótlék nélkül. „Cohuak”-nak, magyarul „Az erő”-nek nevezi a kávét.

Meini Gyula rt.

Talán szerénytelenség nélkül mondhatnám, hogy

némileg hozzájárultam a művelt világ közvéleményének a fokozatos átalakításához, amely előfeltétele igazaink érvényesülésének.

A Népszövetség ugyanis, amint ma fönáll, hatalmas tényező és ami majdnem épp oly fontos, érintkezési alkalom a világ nagy részével; tehát ott kell lenni,

Tüntetés Ottó királyfi mellett

Apponyi Albert gróf beszámolója után délen a Lehel-szálloda nagytermében bankett volt, amelyen Jászberény társadalmának valamennyi előkelősége megjelent. A banketten százhuszonötven vettek részt. Az asztalfőn helyet foglalt Apponyi Albert gróf jobbján ült Erdős András apátplébános, balján pedig Friedvalszky Ferenc polgármester. Az első fogás után Erdős András emelkedett szólásra és fölköszöntötte Apponyit, aki néhány mondatban válaszolt a fölköszöntőre. Utána Czettler Jenő képviselő üdvözölte frappáns beszédben Apponyit. Hangoztatta, hogy nem mint politikus van jelen a beszámoló, mert őt nagy elöntéte kválasztják el Apponyitól a politikában, hanem mint jászági ember. Majd megrajzolta Apponyi pályafutását. Beszédét ezzel fejezte be:

— Mindig azt vallottam és azt vallom most is: nem muszáj miniszternek lenni, elég, ha valaki tiszta és becsületes ember.

Apponyi Albert gróf szólalt föl ezután:

— Lenne még egy szavam — ugymond. — A katolikus nagygyűlésen a szombathelyi püspök Európa politikai helyzetéről szólván, rámutatott arra, hogy a diktatórikus kormányzat érvényesül most mindenfelé. Olaszországot és Spanyolországot említette meg legelőször. Nekem Spanyolországról eszembe jut valaki. Nem Primo di Rivera, a spanyol diktátor, nem róla kívánok beszélni.

— Egy nagytehetségű, bájos furól akarok beszélni — mondotta —, aki egy nagy örökséget képvisel és aki — adja Isten — őrizze meg ősei crényeit, ősei hibáiból kibontakozva. Csodálatos creje van a magyar alkotmánynak, a szent korona tanának, amely nem egyoldalú királyi kultusz, hanem egybeolvasztása a királyi és nemzeti jogoknak egy organikus egésszé, amivel a mi hazánk már a középkorban a modern állami szervezetnek majdnem tőkélyére emelkedett.

Ebből az következik, hogy amikor én és barátaim helytállunk a törvényes király jogaiért, ugyanazt cselekedjük, mint amikor Deák Ferenc helytállott a nemzet megtamadott jogaiért.

Erre a reményre s ennek a reménynek hirdetőjére emelem poharam azzal az ő magyar hűséggel, amely nem ismer szolgáltságát, hanem szabad nemzet egész önértelével nyújt biztos támaszt királyának.

A közönség Apponyinak ezeket a szavait állva hallgatta végig. Mint egy ember pántant föl helyéről az egész terem Apponyi utolsó szavaira. Egy harsány hang elkiáltotta:

— Eljen Ottó! Eljen a király!

Zugó éljenzés válaszolt a fölkiáltásra s az egybegyűlt közönség perciken keresztül

telkes, szinte mámoros tüntetést rendezett Ottó királyfi mellett

s hosszasan éljenzte az ifju spanyolországi száműzöttet.

Apponyi az ebéd befejezése után a baloldalon helyei foglaló kisczardák közé ült s mintegy negyedóra-hosszat elbeszélgetett velük. Délután Apponyi Albert gróf az Uri Kaszinóba látogatott el, ahol közel százán gyűltek össze fogadtatására. Apponyi a kaszinó olvasótermében foglalt helyet. Fesztelen beszélgetés kezdődött a kaszinóban, amelynek során érdekes impressziókat mondott el MacDonaldról és Herriotról. Az angol választás kilátásai is szóba kerültek s Apponyi annak a nézetének adott kifejezést, hogy a liberális párt teljesen elveszti súlyát a parlamentben. A választás — mon-

meg kell ragadni minden alkalmat érdekeink megvédésére.

A domináló politikai befolyások reánk nézve nem éppen kedvezőek. Abban a nagy munkában, amely a nemzetközi bíraskodás szervezése körül folyt, tevékeny részt vettem s ezen a révén

az összes nemzetek képviselőivel mindinkább bizalomteljes érintkezésbe léptem.

Nem hiszem, hogy többet elérni bárkinek is lehetőségében állott volna.

dotta Apponyi — csupán a munkaspárt és a konzervatívok hatalmas erőmértéke lesz.

A Kaszinóból délután 5 órakor távozott el és több látogatást tett. Este a jászberényi paróchia előtt a város lampionos szerezését adott Apponyi tiszteletére. A szerenád után Apponyi a pályaudvarra hajtatott és elutazott Jászberényből, hogy fiát birtokán meglátogassa. A pályaudvaron egybegyűlt nagyszámú közönség Apponyi Albert grófot elutazása percéig telkesen ünnepelte.

Herczeg Géza nyilatkozik a Castiglioni-lapok átvételéről

(A Reggel tudósítójától.) A Castiglioni-ház összeroppanása óta Bécsben óriási versengés indult meg Castiglioni Camillo három lapjáért, a „Wiener Allgemeine Zeitung”-ért, a „Mittagszeitung”-ért és az „Illustriertes Wiener Extrablatt”-ért. Legnevezetesebb a bécsi bolsevik kísérlete volt, akik nem is annyira a lapokat, mint inkább a lapok tulajdonát képező nyomdát szerették volna megszerezni. A sok pályázó közül a lapokat és a nyomdát az a csoport szerezte meg, amelyet Herczeg Géza, az ismert újságíró bécsi és pesti kereskedő- és iparos-érdekeltekből állított össze. Amióta az átvétel nyilvánvalóvá lett, a bécsi sajtó egy része, a bécsi sajtóban végbement e fontos tulajdonváltást igen idegesen kezeli és nyíltan kifejezést ad ama véleményének, hogy az új kiadók Bécsben speciális magyar érdekeket óhajtanak lapjaikkal képviselni. A Reggel kérdést intézett ebben a kérdésben Herczeg Gézához, aki Bécsből telefonon a következőket mondotta nekünk:

— Már a múlt év folyamán vezérigazgatója voltam egy ideig a Castiglioni-lapoknak. Amikor a három lapot otthagytam és a „Neue Freie Presse” szerkesztőségének kötetekébe léptem be, egyáltalán nem gondoltam arra, hogy a lapokhoz valaha is közöm lesz. Hét hónappal ezelőtt megtudtam, hogy a lapok eladók és különféle irányban kísérleteztem, hogy alkalmas csoportot találjak a lapok és a nagy nyomdai üzem átvételéhez. Miután több kísérletem eredménytelen maradt, Haasak Géza barátomhoz fordultam, akinek közreműködésével nagyon fáradságos és nagy munka után megtaláltuk azt a kereskedő- és iparos-érdekelteket, amely a három nagy rotációs géppel és 25 szedőgéppel dolgozó gyönyörű nyomda iránt érdeklődött. Az ő, valamint a magam anyagi részvételével is már végre is hajtottuk a nagyarányú tranzakciót s a lapok részétét már át is vettük. A lapok főszerkesztője továbbra is Eugén Lennhoff, a Magyarországon is ismert egykori haditudósító maradt.

Egy vagy kétszobás elegánsan burorozott albérieti lakást keresek, lehetőleg fürdőszobával

„Garzon” jelűre A Reggel kiadóhivatalába

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza, Budapest IV, Váci-u. 25. Tel. 14-73

Közismerten legelsőrendű férfi- és női őszi szövetujdonságaink beérkeztek

Minden hangzatos jelző és dicséret nélkül n. b. vevőink által megállapított tény:

Raktárunknak a legmesszebbmenő igényt is kielégítő választékossága

Aruink minőségének évtizedes szakértelmen alapuló kiválósága

Árainknak a mai súlyos helyzethez, főleg pedig a minőségekhez arányított olcsósága

Különleges auto-, kocs- és utitakarók nagy választékban. Mintákat készséggel küldünk

A Gömbös-Héjjas-párt zászlóbontása Kecskeméten

Hiányoztak az „alföldi tömegek“ a Magyar Nemzeti „Függetlenségi“ párt megalakulásán — Csongrádi Piroskának volt a legnagyobb sikere

Kecskemét, október 19.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) A vasárnapi ébredő-gyűlés szónokai, Gömbös, Eckhardt, Lendvai, Ulain és Zsilinszky már szombaton délután megérkeztek Kecskemétre, hogy a Mansz kulturstélyén megjelenjenek. A pályaudvaron 100-150 főnyi közönség várt rájuk, akik előtt Gömbös kijelentette, hogy örömmel jön Kecskemétre, mert szerinte,

ez Magyarország fővárosa, nem pedig a romlott Budapest.

Sokaknak föltűnt, hogy a vonaton érkező Fáy István, Kecskemét főispánja, messze elkerülte az ébredők csoportját s egy mellékajton gyors léptekkel hagyja el az állomás épületét. A főispán viselkedésén megütődtek az ébredők, akik azt is elpanaszolták érkező vezéreiknek, hogy utasítás jött, amely szerint, a tisztibár tagjai ezáltal civilruhában sem jelenhetnek meg a gyűlésen. Papp György, az ébredők elnöke, fölkereste Horváth Mihályt, a város volt liberális, negyvennyolcas követét és kérte, hogy mint vendég, jelenjék meg a gyűlésen. — Hiszen az ébredők is ellenzökök — érvelt.

— Igen ám — válaszolta Horváth Mihály —, de azért nagy különbség van köztünk.

S természetesen nem ment el a gyűlésre.

Vasárnap délelőtt várták az állomáson az „ébredő tömegek“-et. Két sorban eserkészkalapos, katonaköpenyes fiatal emberek álltak sorfalat. A nyugalmagyarországi fölkelők. A tömegek helyett Kiss Menyhért érkezett.

A 10 óra hirdetett gyűlés 11 órakor kezdődött. A teremben és a karzaton nyoma sincs a tolongásnak,

kényelmesen elfér az az ezeröttszáz ember, aki kíváncsi volt a fajvédők szónoklatokra.

Gömbös Gyulát éljenzik, amikor az előadói asztal elő lép:

— Azért jöttünk Kecskemétre, hogy másfél-éves tespedés után megalkossuk az újjászülött Magyarország programját. A nagy ellenforradalmi föllélekzés után öt évvel azt látjuk, hogy a régi emberek, régi rendszerrel elposványosították minden vívmányunkat. Egy ébredőjelvényes fiatal ember elkiáltja: *Bethlen-rendszer!* A közönség kórusban zúgja: *Le vele!* Ekkor lép be a terembe Héjjas Iván, kalap nélkül. Amint simára hátrafésült hajja feje föltűnik, éljenzik: *Éljen Iván, éljen!*

— Itt az ideje — folytatja Gömbös —, hogy e színmagyar városban lerakjuk alapjait a fajvédők országos pártjának.

Az új alakulás neve: Magyar Nemzeti Függetlenségi Párt.

— A névben benne van a programmunk. Egységet akarok látni sorainkban *vallás-különbség nélkül*. Akár katolikus, akár protestáns. Meg kell szüntetnünk a kapitalizmus kinövésait. (Taps.) A zsidóságot *törvényhozási uton kell visszaszorítani, hogy számarányához méltóan legyen képviselve a foglalkozási ágakban*. Leselkednek a nemzetközi forradalmi erők. Az államforma kérdését is megoldjuk, az *ösi alkotmányos királyság formájában*. Érzem, hogy történelmünkben fordulóponthoz érkezünk. Elavult emberek elposványosították a forradalom vívmányait. Nem ezért csináltunk Szegeden kormányt, mi önálló Magyarországiért lelkesedünk,

amely a dinasztától is függetlenül éljen.

(Ugy van.)

— Fontosabb nekem az érdes magyar tenyér, mint az ápoli grófi kéz.

Nem ismerünk el Duna-konföderációt és nem öhajjuk vissza a monarchiát.

Befejezésül fölszólította a közönséget, hogy „A Nép“-et és a „Szózat“-ot olvassák. Majd a közönség éljenzésére így válaszolt:

— Ne éljenezzenek, uraim, hanem fizessenek

elő a harcok keresztény orgánumokra, mert különben ezek a lapok tönkremennek.

Ezután

Eckhardt Tibor

lépett elő és eszelekvőképes külpolitikát követelt.

— Legfontosabb teendőnk védekezni a fojtogató pánszlávizmussal szemben. Nem vesszük észre, hogy a maroknyi magyarságot óriási pánszláv gyűrű veszi körül. *Elutasítok minden olyan irányzatot, amely a pánszláv befolyást erősíteni nálunk*. Ezért is tiltakozom a Duna-konföderáció terve ellen. Követeljük a kisebbségi szerződés végrehajtását. Ezt az országot gazdaságilag és politikailag életképesse kell tennünk. Szégyenletes a katonai ellenőrzés kérdésének rendezetlensége. A szomszéd államok állig fölfegyverkezve vannak, tőlünk még a gázmaszkot is elveszik.

Védekezni sem hagynak.

A mi fegyveres erőnk egy aránylik a szomszédainkéhoz, mint 1 az 50-hez. *Nem akarunk új Szvatoplukot, hagyják meg függetlenségünket*.

Eckhardt beszéde után többen távoztak. Ezeket az ébredőjelvényes fiatal emberek lepisszegték. Ulain következett, akit tapsal fogadtak.

— Gazdaságilag szervezzük meg a magyar népet. Követeljük, hogy a Jegybank által hitelzett összegnek legalább 30 százaléka mezőgazdasági célokra jusson.

Töröljék el a vámokat!

Nem tűrjük, hogy a zsidók adóüzelmeiket folytassák és adócsalásokat kövessenek el. Követeljük az idegen kézen levő birtokok megváltását, az 1900 holdnál nagyobb hitbizományok megváltását.

Ne legyen 15.000 holdnál nagyobb föld egy kézen.

Nyilvánítsák a zsidóságot nemzeti kisebbségnek. *Akadályozzák meg a zsidók bevándorlását*. A zsidókérdést nem bontal, nem arculütéssel, hanem gazdasági eszközökkel oldjuk meg. Hadat üzenünk a bankoligarchiának.

Állítsák föl a foglalkozási katasztert.

Végül ama érzésének adott kifejezést Ulain, hogy 1848 óta most éljük legszentebb éveinket. *Nem akar miniszter lenni, csak az ország sorsa fáj neki*.

Zsilinszky Endre a közigazgatás decentralizálásáért száll síkra. Szeretné a bírói függetlenség fokozott biztosítását. Meg kell csinálni az oktatás reformját — mondotta — a legszigorubb numerus clausussal. Lássuk be, hogy ezt az országot bérbe adták a nagytőkének. Lendvai-Lehner István kijelenti, hogy nem ad programot.

— Magam is program vagyok, ahogy önök előtt állok — mondja nagy derűtlenség közben. — Kevés bört huztuk le a zsidókról és Héjjas Ivánt elítélem ezért. Amikor hatalma volt, nem eszelekedett erőlyesen. Nem irtotta ki őket, ahogy kellett volna. Ezután ánekdotákat mesélt el a Rebekákról, akik *autón száguldanak és leköpik az éhező magyarokat*. Toloncokcsit, golyót és akasztófát érdemelnek — fejezte be szónoklatát.

A gyűlés Piroksa János elttetésével ért véget.

— Halljuk Piroksát!

Piroksa azonban nem élt a szó jogával, hanem a fajvédők képviselőikkel átvonult a Diószeghy-féle vendéglőbe banketézni.

A városban közben elterjedt a hír, hogy egységespárti gyűlés is készült, de a város nyugalma érdekében azt betiltották. Fölkerestem ez ügyben Zimay Károly polgármestert.

— Nem igaz a hír — válaszolta a polgármester. — Szombaton lejön Kecskemétre Pekar Gyula és Zsitvay Tibor és bizonyára ekkor lesz az egységespárti gyűlés.

Délután ellátogattam még

Horváth Mihályhoz,

Kecskemét volt függetlenségi képviselőjéhez.

— Itt álltam az ablak mellett — meséli —, amikor jöttek a polgárok a gyűlésről. Jórészt az öreg Héjjas Mihály barátai és ismerősei gyülekeztek. Ugy látom, egyik barátságból, a másik kíváncsiságból tért be a szónoklatok meghallgatására. Mostanság nem érdeklí miféleként az embereket a politika. Rossz volt a termés gabonában, szőlőben, a gyümölcsöt meg nem lehetett eladni.

Utálja a lakosság a politikát,

kiábrándult belőle az adók, a vámok miatt.

Öt óráig spricceroztak a fajvédők a Diószeghy-vendéglőben, akkor aztán kihajtották a pályaudvarra. Gömbös Gyula félóra hosszat karöltve sétált Héjjas Ivánnal, látszólag nagyon elmerülten. Arrébb Ulain Ferenc kecskeméti hölgyekkel diskurált. Kiss Menyhért kecskeméti polgároknak magyarázta a földreformot, Zsilinszky Endrének egy burkalapos fiatalember tett jelentést. *Csak Piroksa János állagált egyedül, öt dél óta nagyon elhanyagolták*. Cigányzene, éljenzés, kalaplengetés közt hagyták el a fajvédők Kecskemétet 1924 október 19-én.

K. A.

Demeter Sándor álhirlapirót az Esplanade-klub igazgatóját, a rendőrség kaucióssikkasztás miatt letartóztatta

(A Reggel tudósítójától.) A múlt héten történt, hogy a rendőrség kártyaellenőrző csoportja váratlanul rajtaütött egy ujonnan alakult kártyaklubon, amelynek helyiségei az Esplanade-szállodában voltak. A játékosokat az utóbbi idők szabályai szerint bekísérték a főkapitányságra és az összes kártyaszatolokat teherautón bevitték a rendőrség raktárába. Egyszóval a pesti kártyások nyelvén: „sprengeolták“ a kártyaklubot. Utána lefolytatták a vizsgálatot, amely megállapította, hogy a SanRemo-szálloda tulajdonosainak együttműködésével „Művészotthon“ néven egy klubot alapítottak még a múlt esztendőben. Belügyminiszteri engedélyt a klub nem is kért, ellenben azonnal megkezdte a klubéletet. Pinkarendszer mellett nagyban folyt a haszárjáték, amelyben boldog-boldogtalan résztvehetett. A klub igazgatói Demeter Sándor és Edelmán József voltak. Ők fogadták föl a „Művészotthon“ alkalmazottait, pincéreit és főpincéreit, az alkalmazottaktól pedig kauciókat vettek föl. Most, hogy a klub működését bezüntették, a pincérek és főpincérek óvadékaikat visszakövetelték az igazgatóktól, de a klubigazgatók a kapott kauciókat visszaadni nem tudták. A károsult alkalmazottak sikkasztás címén tettek följelentést. A „Művészotthon“ igazgatóit több napon át hallgatta ki a rendőrség. Azzal védekeztek, hogy a kapott kauciókat a pincérek tudtával fektették be a klubba és most rendőrségi vismajor miatt nem tudnak elszámolni. A károsultak összesen 65 millió koronát követelnek. Vasárnap Demeter Sándor klubigazgatót, miután semmi anyagi biztosítékot a panaszosoknak nyújtani nem tudott, a rendőrség letartóztatta. Igazgatótársát elengedték a rendőrségről, de az eljárást ellene is folytatják.

Rózsa

Váci-utca 6
(Kristóf-tér sarkán)

SZŐRME

bundája a legszebb!

Hölgyek figyelmébe!

A Kristóf-téri Szénásy Gyula cég női kabát- és kosztüm-Velour-jai ideális mértékben felelnek meg annak az elsőrendű követelménynek, amelyet a „ma“ divatja rámaszt a divatos kelmekkel szemben. Anyagjuk finom gyapjutartalmánál fogva a vonalakat lágyan, diszkréten mintegy csak hangsúlyozzák. Absolut újdonságok: Velour persan, Velour barré, Velour tricot

— Vidékre mintákat küldünk —

„A birói kart ellenséges atmoszféra veszi körül...”

A bírák debreceni országos gyűlése tiltakozott a sajtó és a parlament támadásai ellen

Debrecen, október 19.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület vasárnap tartotta országos közgyűlését Debrecenben, mintegy 250 bíró és ügyész részvételével. A közgyűlést a királyi ítélőtábla zsúfolásig megtelt nagytermében Wolff Károly nyitotta meg a következő beszéddel:

— Teljes tudatában vagyok a helyzet komolyságának, hogy

e pillanatban ajnkunkra figyel az egész ország közvéleménye,

de akik azt gondolják, hogy ajnkunk megcsendül a szenvedés elfogultsága vagy a politika bármily célzata, azok csalódnak fogják fölvevésükben. Olyan nagyok a mi igazságaink, hogy ezek nem szükségesek hozzá. Ez a nemzeték trónokat látott összeomlani, országokat rombadőlni. A tekintély tisztelete megrendülésében ott áll a birói tekintély, mint a nemzeti életnek egyik legfontosabb tényezője. Angliában krízist idézett elő már az is, ha az ügyész vádindítványába bele akar furakodni a napi politika változó érdeke. Az angol közvélemény képes az ő koronagyűlése magatartásáért az egész politikai élet krízist fölidézni, mert tudja, hogy a közélet uttima ratioja a birói tekintély sértetlensége, a birói függetlenség. A törvényhozásban, a jog természetes folyamatában vannak bizonyos aggasztó tünetek, amelyek erősen hozzájárulnak a tekintély megengedéséhez. El kell várnunk, hogy a politikai élet semmiféle vihára, a napi élet semmiféle változása ne arrogálja azt a merészséget, hogy elfogult újjával odakopogjon a birói asztalra és befolyásolni igyekezzék a birói lélek szabadságát. Amikor a bíró saját anyagi érdekeiért harcol, nem az egyéni érdekekért harcol, hanem a nemzet érdekeit akarja biztosabb sáncok közül szolgálni. A külföldön nem jutott eszébe senkinek retorziós szempontot belevinni, bármily kellemetlen is volt néha a birói ítélet. Tanúsíthatom, hogy az igazságügyminiszter ur a legteljesebb határozottsággal szállt síkra erkölcsi és anyagi érdekeinkért. Legutóbbi határozatunk ügyében hozzánk intézett leiratában kijelenti, hogy

a kormány sem az 1869. IV. törvényeket nem érinti, sem pedig más, a birói függetlenségre vonatkozó, azon alapuló törvény megváltoztatására nem gondol,

még ha a kérdés konkrét ügygel is kapcsolatos s kizárólag az arra illetékes felsőbb bíróság fog azzal pórrrend szerűen foglalkozni. Ezután dr. Oltványi Zoltán, a debreceni kir. ítélőtábla elnöke tartott „Jogszolgáltatás” címen előadást. A birói status rendezésének sürgősségével foglalkozott.

Dr. Tóth Miklós

kuriai bíró, a Birói és Ügyészi Egyesület ügyvezető elnöke, az igazgatóság évi jelentését terjeszti elő. A bevezetésben rámutatott arra, hogy nagyon szomorú dolog az, hogy a sajtó rendszeres támadást intéz és képtelen vádakkal illeti a magyar birói kart, de még szomorubb, hogy a nemzetgyűlés több tagja is — a mentelmi jog alá bujva — támadja a bíróságot.

Konkrét birói ítéletet még a nemzetgyűlés sem tehet kritika tárgyává,

ezt maga Bethlen István gróf, Magyarország jelenlegi miniszterelnöke is elismerte és több ízben kijelentette. Nagyon sajnálatos és súlyos az a sérelem, amely a magyar birói karon esett azáltal, hogy

a nemzetgyűlés nyílt színe előtt támadták meg a magyar bíróságot és a kormány egyik tagja kritika tárgyává tett egy még föllebbezés alatt álló ítéletet.

A birói kart jelenleg ellenséges atmoszféra veszi körül,

annak köszönhető talán, hogy a birói függetlenség ellen maga a kormány támad, mert a fizetésrendezésnél nem a statusjog alapján járt el. Két indítványt terjeszt elő: az egyikben a közgyűlés tiltakozik a birói függetlenséget ért

támadások ellen, a másikat a statusjog megsértése miatt. A közgyűlés mind a két indítványt egyhangulag elfogadta.

Dr. Szécsényi Aladár

közigazgatási bíró szólalt föl azután. Fejtette a birói függetlenség fontosságát. Csak az anyagilag teljesen független bíró szeretheti az életet, csak annak lehet jó ítélete.

Aki ostorcsapások alatt áll, az kirobban a szélsőségek felé, vagy elfásul.

Fontos a mindenkori kormánytól való függetlenség, mert a jog kérdésében nem lehet politizálni. A bírónak a függetlensége az erénye, a tisztviselőnek pedig az engedelmessége.

Halász Lajos főügyész csatlakozott előtte szóló fejtegetéséhez. A közgyűlés egyhangulag elfogadta Tóth Miklós dr. két indítványát. A közgyűlés ezután adminisztratív dolgokkal foglalkozott, majd Pásty Miklós, a kecskeméti csoport nevében azt kérte, hogy a jövő évi közgyűlést Kecskeméten tartsák meg és pedig októberben. (Általános derűtlenség. — Persze a szűret!) Pásty Miklós indítványát a közgyűlés elfogadta. Ezzel a közgyűlés véget ért, utána a Bika-szállóban hatalmas bankett volt.

Az egyedi gyilkosság

valószínű lefolyásának izgalmas leírása az orvosszakértők jelentésében

(A Reggel tudósítójától.) A törvényszéki orvosszakértők dr. Minnich Károly és dr. Kenyeres Balázs egyetemi tanárok csak szombaton készítették el dr. Föreich Ernő gyilkossági bűnpörében terjedelmes szakvéleményüket és a budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája, dr. Lengyel Ernő vasárnap továbbította azt a soproni ügyészséghez. A boncolási jegyzőkönyv és az egyedi kastélyban megejtett helyszíni szemle után

az orvosszakértők a gyilkosság egész lefolyásának a képét rajzolták meg.

Ez a szakvélemény csak ma, hétfőn érkezik Sopronba és annak leírásával kezdődik, hogy dr. Egyedi Artur termete mindössze 163 centiméternyi volt, úgy hogy Egyedi az átlagnál alacsonyabb. Első megtekintésre konstataáltak az orvosok, hogy Egyedi Artur föltűnően lesoványodott, akinek a szervezetében az általános öregkori lesoványodás és sorvadás mellett az időseknek előrehaladottabb fokozatu elmeszesedése volt kimutatható. Megállapítják mégis, hogy életének utolsó napjaiban Egyedi szervezetileg mégsem volt beteg, legalább is nem elvitatható ki rajta semmi olyan baj, ami szervi elváltozással járt volna. A boncolásnál fölmerült összes tünetek figyelembevételével

Egyedi Artur halálát közvetlenül fulladás okozta.

Föreich Ernő a boncjegyzőkönyv adatai szerint két kézzel támadt Egyedi Arturra.

A sérülések azt mutatják, hogy a két tenyérével befogta Egyedi Artur száját és ornyílásait és az egymás mellé került két hüvelykujját belenyomta Egyedi szájába és a nyelvgyököt a garat felé nyomta.

Ezzel a légzőnyílások teljes elzárását érte el. Bizonyosnak mutatkozik azonban az, hogy Föreich Ernő keze alatt valami kendő vagy törülközőfélre lehetett, esetleg Egyedinek a hálóingé, mert a holtest arcán körömtől származó karcolás vagy fölületes hámsérülés nem keletkezett. Egyedi Artur felső ajkának belső oldala meg volt tépve. Az itt észlelt szakadás úgy származott, hogy a légzőnyílásokat elzáró kéz az ajkat a felső fogorhoz szorította. Találtak az orvosok az arc baloldalának közepe táján egy nagyobb zúzódást, amely tompa ütés vagy ütődés utján keletkezett. Az összes körülmények figyelembevételével az orvosszakértők megállapították, hogy Egyedi Arturt a tettes az ágyában támadta meg. Nem lehet teljesen kizárni annak a lehetőségét, hogy előzetesen Egyedi Artur és Föreich Ernő között szóváltás volt-e, de sokkal valószínűbb, hogy Föreich Ernő támadt az apósának. Kimutatják az orvosok még azt is, hogy a gyil-

kosság hajnali 3 és 4 óra között történt. Ezt abból állapítják meg, hogy az adatok szerint Egyedi Artur utoljára este 10 óra tájban vacsorázott és a gyomrában túltelt lézstamaradványok emésztési foka mutatja, hogy a halál az étkelés után 5-6 órára következett be.

Az ilyen megfojtáshoz, mint amilyenek Egyedi Artur áldozatul esett, körülbelül 10 pernyi időtartam szükséges.

Ilyen időn át kellett tehát Föreich Ernőnek a két tenyérével betömnie apósa száját és orrát. Az orvosok azt állítják, hogy ez rendkívül fárasztó és teljesen elfogadják e tekintetben Föreichnek azt a vallomását, amely úgy szól, hogy rátérdepelt az ágyra és egész testsúlyával ránehezedett Egyedi Arturra és így csökkentette kezének elfáradását. Bizonyosnak látszik az is, hogy a torokragadásnak célzott közmozdulattal a sötétben Egyedi Artur áldát fogta meg és ekkor keletkezett az a kis hámsérülés, amit a boncolás az állcsonton kimutatott. Az orvosszakértői vélemény azzal végződik, hogy Föreich Ernő

egyedül, minden idegen segítség nélkül végrehajthatta eszelelményét.

Vigszínház

Szerdán, október 22-én
először

A
VADKAN

Móricz Zsigmond
új szindarabja

Főszereplők:

Gombaszögi Frida
Lukács Pál
Hegedüs Gyula

Perzsaszőnyeg-
occasiók
csékély hibákkal

bámulatatos olcsón!

Szép összekötők, ma 1,250.000 K
Valódi perzsa sirász, 200x285 cm.
nagy, csak 8,500.000 K
Gyönyörű szmírna ebédlőszőnyeg,
320x330 cm. nagy, csak 6,500.000 K
Mindennemű egyéb szőnyegek

Futómaradékok
igen jutányosan

Schillinger Béla Budapest VI. Teréz-körút
15. szám. - Alapítva: 1907

Olcsó és kellemes tü-
tés csak a szab.
FA-tüzelésű, légfűtéses

„ZEPHIR”
kályhával érhető el

HÉBER SÁNDOR
kályhagyáros
Vilmos császár-ut 39. Telefon 47-47

Édes anyám!

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezér-
képviselőtől: V. Vilmos
császár-ut 60.
Telefon 48-65

„Tramella” selyemharisnya
Braumann, Gizella-tér 6
710 ezer korona

Vázsonyi Vilmos szenzációs nyilatkozatban jelöli meg a kibontakozás útját

„Magára kell hagyni a reakciót vagy megteremteni a szabadelvű elemek testvéri egységét.”

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel munkatársa vasárnap délután fölkereste a lakását

Vázsonyi Vilmost

és megkérte, mondja el véleményét a mai összekészült politikai helyzetről és jelölje meg a kibontakozás útját. A demokrata párt vezére lábaihoz ültette Wolffot — gyönyörű farkaskutyáját — és a remek állat fejét simogatva, a következőket mondta:

— Akik azt remélték, hogy lassu fejlődéssel jutunk el az egészséges kibontakozáshoz és lassanként elporlad a kurzus, reménységükben teljesen csalódtak. A nagyszerű színjátéknak immár vége és akik azt hitték, hogy a miniszterelnök mint valami második Szent István megalapítója lesz az új rendnek, azok láthatják, hogy

itt csak egyetlen stabilizáció sikerült: a reakció stabilizálása, csak egyetlen szanalás sikerült: a reakció szanalása, amely kigyógyulván gyermekbetegségeiből, izmosan, szervezeten és hosszú életre berendezkedve terpeszkedik előttünk.

A reakció emberei megmaradtak a jelentős pozíciókban, már nem is dolgoznak letagadásra, hanem nyíltan hivalkodnak érzéseikkel. A kormány pedig, bármilyen vérlázító esemény történik is, „megérti” azt, pedig a francia közmondás szerint a megértés egy a megbocsátással. A kormánynak vagy nincs ereje, vagy nincs akarata, hogy véget vessen az állami hatalmat bitorló jelenségeknek. Mindkét esetben méltatlan a bizalomra. Ha nincs ereje, minek folytatja a képmutató játékot, miért nem áll ki a porondra, miért nem leplezi le azokat az erőket, amelyek megakadályozzák a rendesindás munkájában.

— A helyzet az, hogy a fajvédők vezérei hozták össze a maguk furfangjával, erőszakosságával és szervezeteivel ezt a parlamentári többséget.

Merő illúzió tehát, ha valaki azt hiszi, hogy a Gumbös és Eckhardt többsége megváltást hozhat a fajvédő romlástól.

A közösen elkövetett politikai bűnök szép emléke fűzi össze a kormányt és fajvédő ellenzőket. Ez a mult a hid közöttük, amelyen minden látszólagos gyűlölködésük ellenére mindig kényelmesen átsétálhatnak egymásba. És a végső esetben ott van, mint összekötő kapocs, a nagyszerű magyar specialitás, a kormányt kívülről támogató, időlegesen ellenzéki párt, a Wolff-csoportozat — Vázsonyi kutyája hegyezni kezdi a füleit, azt hiszi a jámbor, hogy róla van szó —, az a Wolff-csoportozat, amely fajvédő politikát csinál, opponál és kormányt támogat egy lélekzetre.

A kormány állítólag harcot hirdet Wolffék ellen, de ők, úgy látszik, teljesen tisztán látják e harc értékét és komolyságát és — nyugodtan tovább támogatják a kormányt, amelynek pártja viszont nyílt színen babérágakat dobál Wolff Károly lábai elé.

— A nagyszerű színjátéknak ugyáltszik vége

van. A „megértő” Klebelsberg Kunó gróf, aki az egyetemi ifjuság nagyszerű nemzeti harcát két diák ellen megértő méltánylással honorálta, a Ház elnökségének ugyancsak „megértő” közönye a fajvédők brutális szitkozódásaival szemben

közhivatalnokok nyílt és hivalkodó tüntetése a fajvédő irányzat mellett, ime, fényes világításban van előttünk az a konzolidálási komédia, amelyet itt eljuttattak velünk.

E komédiának kettős célja volt. Az egyik az európai közvélemény félrevezetése, a másik a szabadelvű és demokratikus front harcának szétporlasztása, míg ugyanekkor a fajvédő irányzat a kormány türelmével és elnézésével az egész országban gyönyörűen szervezkedett és kibontakozott.

— És ugyanakkor, amidőn az országban halatlan módon

nyilvánosan és megtorlatlanul tombol a gyűlölet és nyakig benne vagyunk a szegénységben,

egyre tovább gurulunk a gazdasági lezúllás lejtőjén. Se pénz, se posztó. Lehetséges egy ab-

szolutizmus, amely szabadság és demokrácia helyett gazdasági megélhetést ad. Képzeltető a gazdasági nélkülözések korszaka, ahol megvagyasztalja a társadalmat a jogegyenlőség és a közszabadságok virulása, de nálunk szegénység van mindenfelé, szegénység a lelkekben, szegénység az anyagiakban. A politika nem az erkölcsi és szellemi erők mérkőzése többé, itt csak a durva, nyers erő dönt és mindenki annyit ér, aminő veszedelmesnek ígérkezik. Valóban fölvetődik az emberben az a lemondó gondolat, hogy

ilyen tényezőkkel szemben meddő és hiábavaló a küzdelem.

Vajjon egyáltalán érdemes-e résztvenni ebben az ugynevezett politikai mérkőzésben és

nem volna-e legjobb egymásra hagyni a kormányt és baráti ellenzőket, a fajvédőket, hogy együtt uralkodjanak és viruljanak és együtt viseljék a felelősséget az ország lelki és gazdasági lerongyolódásáért.

Mit remélhetünk ott, ahol Dózsa György hagyományából csak a — kisüst maradt meg és ahol a parasztvezér nem ül izzó vastrónuson, hanem a pálinkát kavarja izzó kisüstben.

Itt nincs más hátra, mint visszavonulni, magára hagyni a reakciót,

vagy ezt megelőzően — utolsó kísérletként — megteremteni a személyi gyűlölködések, hiúságok és ellentétek félrevezetésével

a demokratikus és szabadelvű elemek testvéri egységét,

amely nem kotorász a multban, hanem megéri a jelen égető problémáit és iparkodik a jobb jövőre.

Zborowsky gróf, a monzai automobilverseny favoritja, a verseny alatt kocsijával fölbukott és szörnyethalt

A verseny négy első díját az olasz Alfa Romeo-kocsik nyerték

Monza, október 19.

(A Reggel alkalmi tudósítójának expressz-távírat.) Vasárnap délelőtt ragyogó időben, a világ minden részéből összecsozdult automobilisták óriási érdeklődése mellett, kezdődött el Monzában a 800 kilométeres olasz Grand Prix, Európa legklasszikusabb automobilversenye.

A verseny főérdeklődése az olasz és a német automobilipar összecsapása volt.

Az olaszok 4 Alfa Romeo-kocsiból álló csapatot indítottak, a németek teamje pedig 4 Mercedes-kocsiból állott. Már a startnál óriási volt az izgalom. Európa leghíresebb versenyzői foglaltak helyet a volántnál.

Szakértők a Mercedes-team győzelmét várták.

Az utóbbi féleztendő minden nagyobb versenyt ugyanis a kompresszoros Mercedesek nyerték el. A monzai versenyre különípusú versenykocsit készített a türkenheimi Daimler-gyár és a legnevesebb versenyzők vezették a kocsikat. Werner és Neubauer, a régi híres versenyzőkön kívül, az olasz Masetti gróf és az Angliában élő lengyel származású Zborowsky gróf álltak a starthoz. Velük szemben a négy Alfa Romeo-kocsival Ascara, Campari, Ferrari és a világhírű olasz versenyző, Minoia vette föl a küzdelmet.

A tréning-eredmények alapján Zborowsky gróf győzelmét várták, aki a szombati tréningben egy körre 191 km. átlagsebességet ért el, ami meglepően nagy teljesítmény. A vasárnapi versenyen azonban a huszadik és harmincadik

kör között az olasz versenyzők nyomultak előre. A 44-ik körben az

addig az élen haladó favorit Zborowsky gróf közel 200 km-es sebességgel vágató versenykocsija az egyik kanyarulatban kiroppant a pályáról és darabokra tört. Az elősiető orvosok és rendőrök emelték ki a vérző és a fölismerhetetlenség összeroncsolt testű gróft. Kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt.

Az olasz Grand Prix győztese végül is nagy meglepetésre Alfa Romeo-kocsi lett, sőt mind a négy első díjat az olasz gyár versenykocsijai nyerték el.

A bécsi gyors vasárnap este Tatatóvárosnál elütött egy ismeretlen autóbilt

Az autó utasai súlyosan megsérültek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a Bécsből jövő 3-as számú gyorsvonat egy teljes óra késéssel érkezett be a keleti pályaudvarra. Az állomásfőnökség távirati érdeklődésére az a távirati válasz érkezett, hogy

a bécsi gyors közvetlen Tatatóváros előtt a bécsi műút sorompójánál elütött egy ismeretlen autóbilt s az autóbilt romjainak eltakarításáig a pályán vesztegelt.

A késő éjjeli órákban csupán annyit lehetett megállapítani, hogy az autó szerencsétlenül járt utasai, számszerint ketten, valamint a sofőr, súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a sorompó, eddig ismeretlen okból, nem volt leeresztve. A Tatatóvárosi rendőrség és a Máv. igazgatósága a vizsgálatot megindította.

MICHELIN PNEU

autó- és mótorkerékpár-főlszerelések
Telefon 21-97 NAGY, Andrássy-ut 34

Salgótarjáni

„Perpetuum” és „Kalom”
folytonégő kályhák

kaphatók: Markovics József,
VI, Teréz-körut 35. Telefon 76-93

TABARIN

VIII, Rákóczi-ut 63. Telefon: József 21-16

Budapest
legjobb varieté műsora
legolcsóbban látható!
Legmagasabb helyár 30.000 korona

Részletfizetésre adunk

gyermek-kocsit, átalakítható gyermekszéket, gyermekágyat, kerti butyokot, vesszőből és gyékényből fonva, fából és vasból, elegánsan festve és fényezve, nyugégyat, kerti ernyőt és az összes kiegészítőt.
HERMANN GYULA, MAGYAR KOSÁRFONO R. T.
Főüzlet: V. Lipót-körut 15. (Vigszínházzal szemben.) Tel.: 92-96
Fióküzlet: I. Horváth Miklós-ut 10-12. Telefon: József 86-77

Ezüstárugyár

Disztárgyak és evőeszközök dus választékban,
gyári árban, rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett
SCHLEIFER VII. körület, Kazinczy-utca 14. sz.
Telefon: József 135-28

Prima zefir

férjinyek
2 gallérral, Joss oroszlan védjegyű

míg a készlet tart K 150.000

Lukács és Pásztor
Budapest IV, Egyetem-u. 11, Gróf Károlyi palotával szemben

Édes anyám!

Édes anyám!

HIREK

Anatole France temetése

Páris, 1924 október 18.

(A Reggel párisi levelezőjétől.) A böcs aggastyán, aki a föld minden dolgába bele-
léstolt, anélkül, hogy e földi dolgok urrá let-
tek volna rajta, ma megtért a neuilly-i sír-
boltba, apja, a békés könyvtáros mellé. A
temetését rengeteg ember nézte végig, végig a
rakpartok mentén feketéllett a Szajna széle és
a ködös párisi délből a folyó borus színtje
fölött a hidak íveiről, a boulevardok mentén
a házak ablakából beláthatatlan embertömeg
tekintete kísért utolsó útján „Bergeret
professzor“-t. A magány barátja, csöndes be-
szelgetések művésze, kiválasztott lelkek ro-
kona így vált a nagy tömeg érdeklődésének
gyújtópontjává. Az Institut palotájára előtt vit-
ték, ahová Anatole France soha be nem tette
a lábát s miniszterek, nagyurak kísérték ko-
korsóját, pedig a francia Akadémia küszöbét
soha át nem lépte és politikusokat, államfér-
fiakat soha senki olyan maró tollal ki nem
figurázott, mint az a szelíd aggastyán, akit ma
sírháza kísérték.

Mielőtt Anatole France holttestét Párisba
szállították, A Reggel tudósítója La Béche-
riebe utazott, hogy falusi otthonában, halottas
ágyán láthassa még egyszer utoljára a Mes-
tert. A tágas hallból széles lépcső vezet az
emeletre, a falakat mindenütt gyönyörű sző-
nyegek borítják és a boltíves ablakokon
topázfénnyű napsugár ömlik be a meghatott
csöndbe. Szétnyílik egy gránátpiros függöny,
itt nyugszik a Mester. A szoba kicsiny, mennye-
zetén faburkolat, a sima falakon tarka, virág-
diszes tapéta. Minden egyszerű itt, néhány
antik bútorarabon sok-sok könyv. A már-
ványkandallón, amelynek üveglapján a csu-
kolt perzsafüggöny réssein beszivárgó napfény
csodás játékot játszik, ott áll néhány időtől
megviselt szobrocška között egy gyönyörű
testű csonka Vénusz. Az asztal eltűnik a
virágtömegek alatt, öszirózsa és kizantémum
mindenütt. És a Directoire-stilusu ágyon,
amelynek fehér lakkozása patlogzott és sár-
gult, ott pihen, akinek szelleme meghódította
a világot. Lesoványodott teste kinyújtva szinte
elvére e széles fekvőhelyen és alig emeli föl
a ráterített takarót. Könyvű, állászó tüllel
borított arcán mélységes komolyság. Az arc
nagyon beesett, az orr éles görbülete jól
kiemelkedik, a rövidre nyírt fehér szakáll és a
tömött bajusz között szinte elvesznek a kemé-
nyen csukott ajkai. A bezárt szemhéjára, a
ritkás pillák alatt élesen kirajzolódik a lát-
hatatlan szempár. És fölöttük az elfajtesont-
színű magas homlok. Szinte hihetetlen, hogy
az arc milyen élethűen tiszta, mintha a halál
maga sem akarta volna nyugodt bölcsességét
és fenékelt méltóságot letörölni. A halott Mes-
ter merev keze alatt piros székfűk nyílnak.

Még a koporsóján sem áll, hogy Anatole
France a francia Akadémia tagja volt. Egy-
szerű tölggyfakoporsó s rajta kis rézlapon csak
a neve: Anatole France 1844—1924. A koporsó-
ban a bebalzsamozott holttesten kívül csak az
aquaveleje van. Azt mondják, hogy dusabban
árkolt, fejlettebb agyvelőt ritkán lehet látni,
mint az elhunyt nagy íróé volt.

A halott író a hivatalos formáság és a hiva-
talan nagyképűség már kezébe kerítette. A bel-
ügyminiszter táviratban szólította föl Tours pol-
gármesterét, hogy a városka egyik utcáját Ana-
tole Francerról nevezze el. A széles nagy s a nagy
tömegben még azok sem igen hallották a hi-
vatalos beszédeket, akik a katalok mellett
állottak, de a finomra esztérgált gall frázisok
még Painlevé szájában is laposnak és szürké-
nek csengenek, ha a legfinomabb és leggye-
sőbb francia nyelv művészeinek koporsója föl-
lött mondják el őket. Ő és az unalmas Hano-
teaux! Méa az se hallgatott a szavára, aki mel-
lette állott.

A Bois de Boulognen végig vonult a menet
Neuillybe, a régi temetőbe. A temető nagyon
szép, sűrű fák árnyékolják és a fák közül
messzi kilátás nyílik a Szajna völgyére. A
Thibaut-család szerény sírboltja a temető
egyik sarkában van. Sima kőlap, körülötte

vasrács végiben kökereszt. A kőlapon ez a föl-
írás:

Madame (France) Thibaut
née Antoinette Gallas
1813—1866.
Virtute Duce!
Francis Noel
(France) Thibaut
1805—1890.
Speravit anima mea!

Apja és anyja nyugszik a nagy írónak ez
egyszerű sírboltban s a csöndes üreg fogadja
magába most a fut.

A Bibliothèque Nationale a temetés napjára
kiállította Anatole France kéziratának gyűj-
teményét. A „Craïnquebille“, „Coignard abbé“ s
a „Montaigne“-ről írt essayk manuscripumai
mellett, egyik ifjúkori kis munkája is ki van
állítva s a kézirat végibe a második császárság
intellektueljeinek finom, gyöngyös betűivel van
róva: Approuvé! France pére!

E szóval üdvözli megtért nagy fiát tán most
is a majd félszázad óta nyugvó apa s az aggas-
tyán pompás és diszes sirmenete mögött a sza-
bad emberi élet minden barátja, minden párisi
proletár is, bátran kiáltja: Approuvé, Anatole
France!

K. D.

A Ház keddi ülésén Friedrich István napi-
rend előtti felszólalásra készül. Friedrich
István közölte A Reggel munkatársával, hogy
a nemzetgyűlés keddi ülése előtt napirend előtti
felszólalásra jog engedélyt kérni Scitovszky
Béla házelnöktől. Tizenötperces beszédében
a magyar nemzet szimpátiájának akar kifeje-
zést adni az elnyomatás ellen küzdő horvátok-
kal és tótokkal szemben. Friedrich bizik abban,
hogy a napirend előtti felszólalásra megkapja
az engedélyt, mert hiszen ez a kérése vélem-
nye szerint nem ellenkezik a kormány inten-
cióival. A Ház keddi ülésén egyébként folytat-
ják a fővárosi törvényjavaslat általános vitá-
ját, amelynek első szónoka Rassy Károly lesz.

— November 1. Jón a házbér, az üzletbér. Aki
1917 november 1-én 1000 aranykorona házbért fi-
zetett, az most augusztusban fizetett házbér címén 425.000
koronát, kincstári haszonrészesezés címén 106.250 koronát
és közüzemi pótlékért 127.500 koronát, összesen tehát
658.750 koronát. Most ugyanez novemberre házbér címén
637.500 koronát, kincstári haszonrészesezés címén 159.375
koronát és közüzemi pótlékért 127.500 koronát, összesen
tehát 924.375 koronát fizet. Aki 1917 november 1-én 1000
aranykorona üzletbért fizetett, az augusztusban fizetett
üzletbér címén 1.105.000 koronát, kincstári haszonrészese-
zés címén 276.250 koronát és közüzemi pótlék címén 85.000
koronát, összesen tehát 1.466.250 koronát. Ugyanez no-
vember 1-én fizetni fog üzletbér címén 1.445.000 koronát,
kincstári haszonrészesezés címén 361.250 koronát és köz-
üzemi pótlék címén 85.000 koronát, összesen tehát 1.891.250
koronát.

— Agyvérzés a hajón. Vasárnap reggel a
bécsi hajóval Budapestre akart hazautazni
Schönfeld Oszkár látszerész. Indulás előtt né-
hány perccel beszállt a hajóba, azonban alig
ment le kajüdjébe, hirtelen rosszul lett és ösz-
seszett. Az előhívott mentők agyvérzést kon-
statáltak és beszállították a Rudólfincumba.

— Balesetek futballozás közben. A vasárnapi futball-
mérkőzések során több kisebb-nagyobb baleset történt. Az
FTC—MTK mérkőzésen Braun (MTK) és Rupricht (FTC)
térdszalagredést szenvedtek. Utóbbi a mentők a Szent
István-kórházba szállították. A Rókusban is ápolnak egy
futballistát, Céh István közgazdasági egyetemi hallgatót,
akit orra rugtak.

— Vitéz Dánér Béla dr. királyi ügyész, mint
vádolt. A budapesti királyi büntetőtörvény-
széknek dr. Schadt Ernő elnöklésével esütörtökre
tüzték ki annak a hűnpörnek a főtagyalását,
amelyben vitéz dr. Dánér Béla királyi ügyész
szerepel vádoltként. A budapesti királyi
ügyészség ötrendbeli sajtórágalmazás vétsége
címén emelt ellene vádat, mert egyrészt
„A Nép“, másrészt a „Szózat“ című napilapok-
ban cikkeket írt, amelyekben Hajdu vármegye
közigazgatását kritizálta és több becsületsértő
kifejezést és rágalmozó tényállást használt
Szomjas Gusztáv főispán és a hajdumegyei köz-
igazgatási funkcionáriusok ellen.

— Hölgyek figyelmébe! A Kristóf-téri Szénásy Gyula
cég női kabát- és kosztüm-velourjai ideális mértékben
felelnek meg annak az elsorendű követelménynek, ame-
lyet a „női“ divánja támaszt a divatos kelmekek szem-
ben. Anyagjuk finom gyapjúteralmánál fogva a vona-
lakát lágyan, diszkrétan mintegy csak hangsúlyozzák.
Abszolút újdonások: Velour persan, Velour barre,
Velour tricot. Vidékre mintákat küldünk.

Szegény Ulain! Keeskmétreől írják A Reggelnek:
Mélyen tisztelt Szerkesztő uram! Tudván azt, hogy nép-
szerű lapja minden igaz ügyet pártol, kérem önt, mint
első számától hűséges olvasója, karolja föl Ulain Ferenc
ügyvéd és képviselő ur ügyét, aki szombat este meg-
rikatolt bennünket a Mansz keeskméti kulturesztjén.
Mert ott voltunk sokan, a keeskméti értelmiség aszso-
nyai, hogy meghallgassuk azokat, akikről annyi szó esik
a parlamenti tudósításokban. Bevallom, leginkább Eck-
hardt Tibor érdekelt bennünket, mert ő a legcsinosabb, a
legelegényebb ebben a társaságban. Elsőnek Gömbös
Gyula beszélt, aki ugyan még ma sem tud magyarul, a
hangsúlyát, mondatfűzése osztrákos, de nagyon meggyő-
zően menyörgött a gyáva férfiak és a vaci püspök ellen,
aki négyezer holdat adott ki zsidó bérlőnek. Hát bizony,
ha ez igaz, úgy mi sem helyeseljük, egyik zsidónál száz
holdat se tűrnek, a másiknak 4000 esik az ölébe! Azután
jött Eckhardt, aki csakugyan megnyerő jelenség, kipí-
rult arcával, pompásan szabott ruhájában, kulturáltan-
gával bizony mindenrová inkább elképzeltek, mint a két
oláhképű: Zsirkai és Anka közé. Eckhardt csak ott vé-
tette el a textust, amikor kijelentette, hogy megszületett
a csoda, megszületett Héjas Iván! Ezt máshol talán el-
hiszik, de itt Keeskméten, ahol gyermekkorra óta látjuk
és jól ismerjük Ivánt, mégsem lehet kinyilatkoztatni,
hogy éppen Iván a csoda. Most jött aztán Ulain, aki
könnyekig elérzékenyült hangon mondta el, miként lehet-
séges, hogy ő nem tud a családjának olyan kényelmet
adni, mint amilyent a zsidó családapa tud. A zsidó asz-
szonyának kényelme van, autója van, a zsidó család szapo-
rodik, házakat vesz, hogy van ez, hogy ő mindezt nem
tudja nyújtani? Végül arra a következtetésre jutott,
hogy azért van ez, mert a zsidó férlelől hiányzik a lélek,
számológépek ök, hideg, rongyeszü emberek. Mi, a kul-
turstest női hallgatósága, legalább, akik az én soromban
ültek, nagyon megsajnáltuk Ulaint, amiért bizonyára
szüksős viszonyok között él a fővárosban, nincs kényelme,
kis udvari lakásban tengődik szegényke, pedig milyen
telkes, igazolt emberke! Arra kérem a tisztelt Szerkesztő
urat, nem jutna eszébe valami, hogy Ulain Ferencet föl-
karoljuk és ha nem is autóhoz, házhoz — ehhez nincs
tehetségünk —, de legalább méltó kényelemhez juttassuk.
Hűséges olvasója: Adáirs (Keeskmét).

HAAS LIPÓT

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36

LINOLEUM

Egyszínű barna, m²-ként K 125
Egyszínű zöld, m²-ként K 135
Inlaid átöntött mintával,
m²-ként K 160

Padlókárpit, linoleum mellett a legjobb
padlóburkolat, békebeli minőségben, min-
den szélességben, a legjutányosabb árban

VIASZOSVÁSZON

50 cm szélességben K 27
58 cm szélességben K 31
78 cm szélességben K 41
100 cm szélességben K 53
115 cm szélességben K 61

SZŐNYEGEK

Futószőnyeg, kitünő minőségben,
különböző színekben
65 cm K 40
90 cm K 55
Futószőnyeg, prima
65 cm K 45
90 cm K 65
Ágyelő, szmirna utánzat
60 × 120 cm K 80
70 × 140 cm K 110
Ágyelő, velour K 170
Ebedlőszőnyeg 195 × 280 cm K 700
Összekötők, garnitúrák és átvetők nagy
választékban

FÜGGÖNYÖK

Etamin, művészi kivitelben,
teljes ablak, 2 szárny, 1 dra-
péria rendkívüli reklámár ... K 275

Női és férfi

GUMIKABÁTOK

drap és zöld színben K 350
szöveteszerű kabát K 675
Hőcipő női K 240, férfi K 295
Sárcipő női K 130, férfi K 145
Árak ezer koronákban értendők

Uj műsor
a
Terézköruti Szinpadon
Telefon 65—54 Kezdeté 1/20

URBÁN
szénkereskedelmi rt. Budapest V. Nádor-utca 17
Telefon: 53-40, 52-51, 53-12
Széki:
**porosz szenet, kokszt,
száraz aprított tűzifát
vagonáttelekben, fuvarok-
ban és zsákokban**

— Hát kérlek, ha eddig nem bírtad ki Klebelsberget, most már, remélem, jobb véleményvel leszel államférfiai egyénisége és liberális gerince felől. Bevallom, én is félttem, hogy a eslekvő magyar ifjúság ellen valami meggondolatlanra ragadtatja magát és nem érzí át annak a jelenségnek üde fenségét, amit Lendvai-Lehner tömören így fejezett ki: a magyar ifjúság az erejét próbálja, amidőn pofoz. Bevallom, sokan aggódtunk, hogy a háború előtti elvek atavizmusa kiit rajta és nem érti meg az új kor szavát, amely a szabadság, egyenlőség és testvériség végső teljesülését harsogja! Igen, ha sok ezer magyar ifju nem akar tanulni, akkor nem lehet olyan törvény, amely két szálszidót tanulni enged és az egyenlőség korában a miniszter nem lehet nagyobb ur, mint a Mefhosz. elnöke és ha egyszer testvériség van, akkor a zsidókat sem lehet kizárni abból a boldogságból, hogy akár csak passzív részét vehessenek a fajvédelemben. Végre hát megvilágosodott a Klebi lelke és ő belátta, hogy egy szabad országban nem lehet a törvényt ráoktrojálni az emberekre és hogy az erőszak sohasem teremtheti meg a lelkek békéjét. Szeretet és megbocsátás, ez a helyes keresztény politika és meg kell fogadni az új tizparancsolatot, amelyben írva áll, hogy tiszteld Lendvait és Kuna P.-t, hogy kultuszminiszter lehess a földön. Leépíteni a kulturát a Kuna bátyánk eszmeköréhez és a katedra helyébe begurítani a Lendvai hordóját, ez a helyes kultuszminiszter programja és amidőn beismeri azt, hogy az ország vezetésében több szó illeti a diákokat, mint a minisztert, egyszersmind bizonyoságát adja annak is Klebi, hogy ő ennek a programnak a leghivatottabb letéteményese. Ha egyszer liberális vagy, akkor légy fajvédőbb Lehnernél és kígazdább Kuna P.-nél: ez a kultuszminiszter megmaradásának elve.

— Podruccho Asin torreadort fölöklette az egyik bika. Vasárnap délután az upesti Stadionban megtartott bikaviadalon az egyik bika Podruccho Asin 30 éves torreadort fölöklette. A bika szarvával a torreador bal lágyékát hasította föl. Sebét, amely nem súlyos, a jelenlevő mentők kötözték be. A megsérült torreador kecsin távozatott lakására.

— Az angol szabadelvűek egy boxhajnokot is föllepítették képviselőjelöltnek. Londonból jelentik A Reggel-nek: Az Angliában nagyon jól ismert boxert, Fry urat, az angol szabadelvű párt a brightoni kerületben képviselőjelöltnek jelölte.

— Elkobozták a horvát katonai párt rejtett fegyvereit. Zágrábból táviratozzák A Reggel-nek: A „Hrvat” című lap ma szenzációs beállításban hírt ad arról, hogy a katonai hatóságok fegyvereket és municiót osztottak szét több horvát község előljárói között. A horvát országos kormány főnöke a Radics-párt két képviselőjével megjelent a helyszínen, hogy a tényállásról meggyőződjék. A fegyvereket és municiót elkobozták. Az ügy annál érdekesebb, mert Hadzsics tábornok, volt honvédelmi miniszter, hivatalosan tagadta, hogy a katonai párt bizalmiférfiai között fegyvereket szétosztottak volna. Ezzel szemben Petrovics belügyminiszter hivatalnokainak jelentései alapján arra utalt, hogy a katonai hatóság jelentései helytelenek és megbízhatatlanok.

Miért késik Erzberger gyilkosának, Schultz Henriknek kiutasítása?

Borbolya rendőrkapitányt igazolta a csongrádi nyomozás ügyében ellene indított fegyelmi vizsgálat

(A Reggel tudósítójától.) Poliáikai körökben élénk fölünést keltett az a hír, hogy Rakovszky Iván belügyminiszter még mindig nem gondoskodott Erzberger gyilkosának, Schultz Henriknek az országból való kiutasításáról. Az ellenzék több tagja arra készül, hogy a Ház szerdai ülésén interpellálni fog ebben az ügyben, amelynek megvilágítása céljából

miért nem került még át az igazságügyminiszteriumba. Beavatott informátorunk így válaszolt:

egilletékesebb helyre fordultunk információért. Ezt a választ kaptuk:

— Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy Schultzze Henrik esetében nem kiutasításról van szó, hanem kitiltásról.

A kiutasítás ugyanis azt jelentené, hogy Erzberger gyilkosát átadjuk a német követségnek, márpedig a kiadatás megtagadása után éppen erre nem kerülhet a sor. Schultze Henriket tehát nem kiutasítjuk, hanem

kitiltjuk az országból, ami most már a leg-
rövidebb időn belül megtörténik.

A kitiltás nemcsak Schultzera fog vonatkozni, hanem Arnold Bartha, Abel Wernerre és Karl Thörmannra, a három bajor horogkeresztes vezére is. Ugy tudjuk, hogy mind a háromm Törökországba óhajtanak utazni, kitiltásuk, illetően

a határon való átszállításuk előtt azonban meg kell állapodnunk Romániával arra vonatkozóan, hogy ezt a négy bajert az országukon áteresszék.

A kitiltásról szóló rendelkezés tehát nem azért késik, mintha szó lehetne arról, hogy Schultze Henrik továbbra is Magyarországon tartózkodjék, hanem kizáróan csak azért, mivel a kitiltás jogatosítása előtt be kell várni Románia állásfoglalását.

A Reggel munkatársa ezután aziránt érdeklődött, hogy Rakovszky belügyminiszternek a szolnoki tárgyalás visszássággal ellen szóló panasza

— A belügyminisztert annyira lefogialták a fővárosi törvényjavaslat parlamenti tárgyalásai, hogy csak szombaton és hétfőn foglalkozhatik a belügyminiszteriumban adminisztrációs ügyeknek intézésével. Az a hír egyébként, hogy a belügyminiszter lemondott volna panaszának megszövegezéséről, nem felel meg a valóságnak és a legjobb cáfolat erre az lesz, amikor majd Pesthy igazságügyminiszter — előreláthatóan még ezen a héten — kézhezveszi a panaszt és ennek alapján elrendeli a fölülvizsgálati eljárást.

A csongrádi bombamerénylettel kapcsolatos fegyelmi ügyek állásáról a következő fölvilágosítást kapta A Reggel munkatársa:

— A sorozatos fegyelmi ügyek közül Borbolya Jenő rendőrkapitány ügye elsőfokon már befejeződött.

Szabályszerűen megállapították, hogy Ulain Ferencnek a rendőrség megajándékozásáról szóló vádja teljesen alaptalan volt. Baksa Ferenc rendőri almanachjára gyűjtöttek előfizetőket és Ulain Baksát „tévesztette össze” Borbolyával akkor, amikor azzal vádolta meg Borbolyát, hogy a rendőrség megajándékozására indított mozgalmat és köröztetett leveket.

Borbolyát a fegyelmi vizsgálat teljesen igazolta.

A többi fegyelmi vizsgálat még folyik és különösen Diószeghy János tancsos ügye fog még hetekig elhuzódni, tekintettel arra, hogy a vizsgálat lefolytatásával megbízott Schreiber államtitkár még mindig nem jutott túl az iratok tanulmányozásán.

— Stromfeld Aurél beszéde Széchenyi álmáról egy szocialista gyűlésen. Pikler Emil és Propper Sándor szocialista képviselők vasárnap délelőtt a VII. kerületben nagyszámú hallgatóság előtt számoltak be a szociáldemokrata parlamenti frakció munkásságáról és a politikai és gazdasági helyzetéről. Nagyon szomorú — mondotta Pikler —, hogy a kultúra legfőbb óra a nemzetgyűlésen kijelenti, hogy érti a soproni diákoknak a zsidók elleni elkésereedett hangulatát. A soproni főiskola 260 keresztény hallgatója mellé fölvettek 2 zsidót is. A 260 diák azonban ezekkel nem akart együtt tanulni és a kormány ezt az akaratukat akceptálta is. Ha azonban valamely gyár vagy üzem szocialista munkásai nem akarnak együtt dolgozni néhány szervezeten munkással, akkor a belügyminiszter nem kezeli ilyen jóindulattal a többség akaratát és az egész állami apparátus azonnal akcióba lép a szocialista munkások ellen. Bethlen — ugymond — azért akarja a házszabályrevíziót törvényerőre emelni, hogy az ellenzék jogos kritikáját elhallgattassa. Azonban elfelejté, hogy az elégtelen tömegnek nem hallgatnak el és ha képviselők működését lehetetlené teszik, az elégtelenség az utcán elementárisabb erővel fog kitörni. Stromfeld Aurél beszélt még a demokrácia újáról, amelyen haladva lehet megvalósítani Széchenyi álmát — a jövődöbéli nagy Magyarországot

— Leégett a Helvey-féle vegyészeti gyár parafaőrle malma. Vasárnap hajnalban arról értesítették a központi tűzoltóságot, hogy a külső Soroksári-úton levő Helvey-féle vegyészeti gyárban tűz ütött ki. A tűzhöz a központi, a IX., a VIII. kerületi és a budapesti önkéntes tűzoltóság vonult ki nagy apparátussal, három gőzfecskendővel és több kocsiával. A gyártelepen ekkor már a közepén álló kétemeletes, 20 méter hosszúságú parafaőrle malom óriási lángokban állt. A tűzoltók minden próbálkozása dacára sem tudták megközelíteni a lángban álló épületet, részben az égő parafából támadt fojtó füst miatt, részben pedig azért, mert a malom emeletén levő gépek súlyos alkatrészei a hatalmas tüztől megolvadtak, áttörve az emeletet és a földszintre zuhantak, ahol a tűzoltók életét veszélyeztették. Így a tűzoltók minden igyekezte az égő parafamalmot környező épületek megmentésére irányult. Hat vizsugárral dolgoztak és másfél órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni és a szomszédos épületeket megmenteni. A parafamalom tetőzete és belső berendezése azonban teljesen a tűz martaléka lett. A kár több millió korona. A tűz oka ismeretlen, azt csak a mai tűzvizsgálat fogja kideríteni.

— Földalatti telefon Milano és Turin között. Rómából táviratozzák: Mussolini a jövő szombaton nyitja meg Olaszország első földalatti telefonvezetékét, mely Milanót Turinon át összeköti Génovával.

— Étele az élete! „Paprikaház” édes, nemes különlegessége. Kapható mindenütt.

— A dr. Taub-gyermekkenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

VER-KO cipők
IV, Muzeum-körut 33 (Muzeummal szemben)
Gumitalpas 10 mm talp és köztalppal
la bagaria barna 485 ezer
fekete 475 ezer
Női, férfi- és gyermekcipők, bő- és sárcipők
Mogy vásárlásért. Olcsó árak

Balatonfüreden
napl 125.000 koronáért
kitűnő ellátás mellett, szórakozhat és üdülhet

Cercle des Etrangers
VII, Erzsébet-körut 35. Telefon: József 78-23
Anita Bronzi-Faraboni
Pártos Gusztáv
Les Diamants
Ardea
Fröhlich a bárban
Minden hétfőn, szerdán, pénteken nyitva reggel 5 óráig

Nyakkendőház
IV. ker., Kigyó-utca és Apponyi-tér sarok (Klotild-palota)
Saját gyártású nyakkendők, fehérneműek, nyulszőrkalapok, raglánok, férfiharisnyák, a legolcsóbban.

PALUGYAI SZÜCS
NAGYMEZŐ-U. 42, VILMOS CSÁSZÁR-UT 5
LEGFINOMABB, ELEGÁNS SZORMEUJDONSÁGOK
A szezon beálltáig
Női bundák 2,500.000-tól
Gyermekbundák.. 600.000-tól
Ruhadis (Chin-chillet) méterje 100.000-tól
ELŐNYÖS FIZETÉSI FÖLTÉTELEK!

KENTAUR GUMITALP
magas sarokkal
vishatlan tartós elegáns
Könnyebb a bőrnél
Kapható mindenütt!
Főlerakati **KÁRMÁN MARCEL**
IV, Veres Pálné-u. 7. Tel.: József 151-75

A rendőrség őrizetbe vett egy álnőgyógyászt

Tíz hónapig „rendelt” a Népszínház-utcában egy butorozott szobában

(A Reggel tudósítójától.) Nemrégiben egy budapesti egyetemi orvos tanár értesítette a rendőrséget, hogy tudomása szerint a Népszínház-utca 18. számú házban működik egy nőgyógyász, Neumann Andor dr., de ilyen nevű orvos Budapesten lajstromozva nincsen. A főkapitányságon nyomban megindították a nyomozást. Detektívek mentek ki a Népszínház-utca 18. számú házba, fölkeresték az orvost, akinek a címtáblája vasárnapig kint volt a kapu alatt. Az orvost keresték. A 44-es számú lakás ajtaján névjegyet találtak és a név alatt már ez állott:

Dr. Neumann Andor,
szülész és nőgyógyász.

Fiatalt, borotvált arcú, 30 év körüli ur jelentkezett a detektíveknek:

— Neumann doktor vagyok.

A detektívek hamarosan rátértek jövetelük céljára. Neumann Andor dr. zavarba jött, aztán fölünyesen adta elő:

— Az orvosi egyetemet Prágában végeztem el, de diplomámat még nem nosztrifikáltattam. Éppen ezért orvosi praxist még nem folytattam. Táblámat csak azért tettem a kapu alá, hogy ismerőscím megtalálhassanak. Különböző orvosi táblámra — amint láthatják — nem irtam oda, hogy hány órákat rendeltek. Ez is bizonyíték, hogy nem folytattam orvosi működést.

Neumann Andor dr.-t mindemellett beidézték a VIII. kerületi rendőrkapitányságra, ahol jegyzőkönyvileg megerősítette vallomását. És amikor elébe tették a jegyzőkönyvet, szemrehányás nélkül írta alá: Dr. Neumann Andor orvos.

A rendőrség mindazonáltal tovább folytatta a nyomozást. Csakhamar kiderült, hogy Neumann Andort sokan ismerik Budapesten. Mindenki úgy tudja róla, hogy Neumann egyszerű magánhivatalnok, aki egyetemre sohasem járt. Vasárnap a főkapitányság bünyügyi osztályáról detektívek jelentek meg a lakásán. Házkutatást tartottak nála és alberleti szobájában különböző fecskendőket, csipeszeket, orvosszögöket találtak. Holmijai között több blokkot lettek, orvosi vényeket, receptfüzeteket, dr. Neumann Andor névre kiállítva. Ezeket a dolgokat

bevitték a főkapitányságra, mert kétségtelenné vált, hogy Neumann Andor nem orvos, sőt valódi néven Neumann Arminnak hívják. A nyomozás további folyamán megállapították, hogy Neumann Andor a házfőügyelő előtt rendőrorvosnak adta ki magát s különbejárati szobájába csak elvett jöttek föl „betegék”, legtöbbször nők. Ilyenkor a „doktor ur” fehér köpenyt öltött magára. A főkapitányságon legelőször azt fogják kideríteni, hogy az álnőgyógyász milyen visszaéléseket követett el. Természetesen kiterjesztik a nyomozást arra is, hogy Neumann „doktor” közegészség elleni büncselekményeket nem követett-e el. Amikor Neumann Armint újlag kihallgatták a főkapitányságon vasárnap, már beismerte, hogy nem orvos, hanem a következőket vallotta:

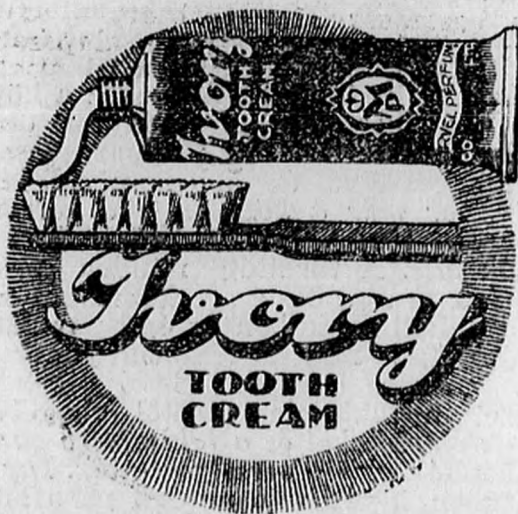
— Orvosi praxist nem folytattam. Senkihez hozzá nem nyultam. A haretéren fejlődést kaptam s azóta nagyzási mániában szenvedek. Ezért tetszett meg nekem az orvosi cím. Az igaz, hogy szerettem hölgyismerőseim előtt nőorvosnak bemutatkozni s ezt azért tettem, hogy bizalmat nyerjek. A rendőrség Neumann Armint őrizetbe vette s most egyesített orvosi praxisának minden titkát nyomozzák, mert az a gyanú, hogy tiltott műtéteket is hajtott végre.

— Ujabb megvesztegetési botrány Prágában. Prágából táviratozzák A Reggel-nek: Az itteni országos közgazdasági bizottság új megvesztegetési botrányt fedezett föl. Arról van szó, hogy az elektromos ügyosztály mérnökei közül Machac József, az országos bizottság villamosági osztályának elnöke, 2000.000 cseh koronával megvesztegette magát. Ezzel kapcsolatban letartóztatták a pardubitzai elektromosági művek igazgatóját, Kreczek mérnököt, aki hozzájárult ahhoz, hogy Machac a megvesztegetési pénz egy részét olyan takaréktettkönyvbe helyezze el, amely Kreczek felesége nevére szólott. A vizsgálatnál terhelő adatok merültek föl Szyrovay János építési tanácsnok ellen, akinél 200.000 koronán kívül egy levelet találtak, amelyben Szyrovay visszautasít egy 5000 koronáról szóló ajánlatot és 15.000 koronát követel, mint megvesztegetési összeget.

— Mondom, kérlek, a tényersapka az az edény, amelyben a magyar jövőt tálalják. Igenis jellemző, hogy a magyar diákság éppen tényersapkát visel, tehát nem Boeska-süveget és nem árvalányhajás pörge kalapot, hanem a tiszta és telivér németiség fővegét, de örvendetesen jellemző ez a körülmény, mert arra utal, hogy ifjúságunk megszervezését ugyanazok végezték, akik a magyar faj védelmében a bajor horogkereszteseket táplálják és akik az ideálisan magyar életbe át tudták plántálni a germán egység ideálját és akik a társatlan magyar németzet be tudták sorozni a teuton törzsek közé. A tényersapka a friss német szellem szimbóluma, azé a szellemé, amely a rogyant, vén tanárokat is üde párbajokra pezsdti, amely a mártír Hitlerben lobog és a kezeket a zsidók pofozására lendíti. Ezt a szellemet Németországban megbénítja a destruktív, amely Zeppeinek eregetésére fecsérletti a német erőt. És fajvédőink örök dicsősége, hogy ez a szellem nálunk talált menedéket, hogy itt ez a szellem uralkodik és ez gátolja meg a destruktív építést és midőn a tényersapkát látjuk, mindig gondoljunk hálával azokra, akik a német lég-hajósok internacionáljától megmentettek és a német antiszemitizmus internacionáléjába bekapcsoltak bennünket.

— A magyar kereskedelem megemlékezése Zerkowicz Emilről. Vasárnap délelőtt leplezték le a kereskedelmi és iparkamara dísztermében Zerkowicz Emil: az Amerikában hirtelen elhunyt kereskedelmi miniszteri tanácsos életnagyságu areképét. Az emlékkönyvben megjelentek Székelyi József báró volt kereskedelmi miniszter, Exner Kornél nyugalmazott államtitkár és az összes kereskedelmi testületek képviselői. Exner Kornél ünnepi beszédeben hangsúlyozta, hogy a magyar kereskedelem háttársa emlékszik meg nagyjairól és Zerkowicz Emil ezeknek sorába tartozott. Ezután Gonda Hugó, Marton Gyula, a kereskedelmi kamara elnöke és Balkányi Kálmán, az Omke igazgatója méltatták Zerkowicz érdemeit.

— Anka rágalmaszasi pöre. Anka János, „A Nép” című lap szerkesztője ellen hivatalból üldözendő, sajtó útján elküvetett rágalmaszasi miatt eljárás indult meg, mert a lapjában megtámadta a debreceni rendőrkapitányság vezetőségét. A cikk amiatt panaszkodik, hogy karhatalommal fölözlaták Debrecenben az Éme választmányi ülését és detektívek, rendőrök igazoltatták az elnöki emelvényen ülőket. Az eljárás során Anka kijelentette, hogy a cikk szerzőjét megnevezni nem tudja és mint a lap felelős szerkesztője, ő maga vállalja a sajtójogi felelősséget. Dr. Schadt Ernő tanácsa csütörtökre tüzte ki ennek az ügynek a tárgyalását.

3 SZOBA MUBUTOR

Háló, ebédlő, uriszoba az eladó terhére féláron kapható

BEHR MŰASZTALOS butor-áruház
Andrássy-ut 60, Csengeri-u. sarok

Valódi filée-csipke és motívumok dus raktára

Iparművészi függönyök dus raktára.
Olesó árak!
Hozott anyagból is készit, tervez és előrajzol az

ELITE KÉZIMUNKAHÁZ, VII. Erzsébet-körút 23. sz. (bejárat a Weöres-utca felől)

FENYVES

CALVIN-TÉRI KÖRÖNHÉRCÉG U. 8. DEZSŐ RT. KAROLYKÖRUT 9. KAROLYKÖRUT 10.

Gyapjuszövet-osztály:

Öltönykelmék tartós minőség 140 cm széles	83.600
Tiszta gyapju öltönykelmék	160.550
Őszi ragláncelmék tiszta gyapju angol zsáner	193.800
Kosztümkelmék 144 cm széles tiszta gyapju	76.000
Ia kabátvelour, minden színben	230.000
Divatesikós és kockás női ruhakelmék	61.750
Eolin ruhakelme, tiszta gyapju minden színben	104.500
Gyapju kazán minden színben	76.000
Kombinált öltönykellék-csomag	185.000

(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges összes béléanyagokat)

Selyem-osztály:

Nyersselyem minden szín-árnyalatban	83.600
Japán selyem minden színben	97.800
Trikóselyem színekben	117.800
Crépe de chine a legdivatosabb mintákban	158.000
Selyem marocain a legdivatosabb mintákban	153.900

Sima és mintás bélésselymek nagy választékban!

Moró-osztály:

Fehér kockás függönykelme 150 cm széles, kock. és csíkos	20.900
Fehér függöny-etamin 150 cm széles, kock. és csíkos	53.200
Mosó voálok legszebb mintákban	22.800
Szintartó mosókreppe minden színben	21.850
Sportflanell	25.650
Flanell és barchet legszebb mintákban	38.000
Selyemfényű mintás szatén kabát-bélésre	42.750

Vászon-osztály:

Kelengyevászon	18.500
Fenyves mosott siffon	23.000
Batisztsiffon 130 cm széles	45.600
Paplanlepedővászón 180 cm széles	65.550
Börerős angin	23.750
Vászontörülköző	19.950
Frottirtörülköző	34.200

Rumburgi lenvászónak, siffonok, batisztsiffonok, kanavászok, köpperek és asztalneműkben óriási választék!

Kötöttáru-osztály:

(csak a Calvin-téri áruházunkban)

Selyem női harisnya minden színben	58.000
Női harisnyák minden színben	9.500
Férfizoknik tartós minőség	7.600
Kötött selyemnyakkendő	15.200
Selyem nyaksál	69.350
Férfi téli trikóing	80.750
Gyapju gyermekszövetter	69.350
Gyapju mackógarnitúra	145.350
Férfi posztó bokavédő	85.900

Kötött kabátok, divatmellények, csipkefüggönyök, paplanok, flaneltakarók, ág- és asztalterítők nagy választékban

Női fehérnemű-osztály:

(csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női nappali ing aszúrral	36.600
Női nadrág aszúrral	36.000
Női hálóing aszúrral	88.350
Himzett nadrág-kombiné	87.100
Batiszt szoknya-kombiné kézi aszúrral	101.650
Vászon párnabuzat	73.100
Vászon paplanlepedő	201.400
Szines paplan jóminőségű	325.000

Menyasszonyi kelengyék minden kivételben

Férfi fehérnemű-osztály:

(csak a Calvin-téri áruházunkban)

Férfi-ing pikémellel	110.200
Szines férfi-ing 2 külön gallérral	83.600
Férfi hosszú hálóing	106.400
Rövid alsónadrág, fehér	58.900
Rövid alsónadrág, szines	44.600
Férfiszekendő	6.650
Pizsama-öltönyök nagy választékban	381.900

Konfekció-osztály:

(csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női télikabát	593.000
Velour-kabát legújabb facon	950.000
Divatesikós aljak	102.600
Selyemtrikózsemper minden színben	190.000
Valódi szőrmeboák vagy gallér	173.800
Divatos női filedalap minden színben	98.000
Férfi gumiköpeny	366.000
Férfi dubléráglán Ia minőség	1.121.000

Legújabb női, bakós, gyermek és szőrmezett kabátokban nagy választék!

Rajnay Gábor,

a Vigszínház sioux indiánja, csak a malacaira,
a rózsáira és a barackfáira büszke

(A Reggel munkatársától.) Ahogy a nevét leírtam e cikk fölé, valahogy önkéntelenül kiszaladt a számon, hogy *sioux indián*. Miért? Villogó szemei, hófehér fogai, rézbe barnuló, szinte fekete bőre, vad mozdulatai — s talán egy kicsit pályájának oly pregnáns sikere — a „Faun”-é, juttatja e különös meghatározást eszembe. Pedig *Rajnay Gábor* tehetsége korántsem jellegzetes, meg a félvadság civilizálatlan jelzőjével, ha csak *ősi* értelemben nem. Mert hiszen a „*Bunbury*” Monorieff Algernon-jánál ki lehetett volna angolabb és európaibb és vajjon Verneulle franciább és párisibb-e a Vigszínház új darabjában, amelyet pedig saját testére szabott, nem is beszélve arról, hogy a „Vadkan”-ban olyan magyar lesz, mint az Alföld ingoványainak fekete, magyar bölényei. Univerzális tehetsége ő a színpadnak, ez a kedves, vidám, pirosnyelvű, feketehajú fiú, az élesre borított, egészséges, nagy legény, aki mindig úgy néz ki a színpadon, mintha néhány órája érkezett volna meg egy kedélyes afrikai országlánvádszatról. *Kint lakik évek óta a Hűvösvölgy ötlen egy óriási villában, ahol minden szabad pillanatát a kertjében, az ő külön kis birodalmában tölti, rózsákat, illett, malacokat tenyész, barackfákat nevel, így él és örül ebben az édes splendid isolationban családjával és öt gyermekével* — nappal, este pedig hajbókol az ezerfejű Caesar előtt...

A Vigszínház öltözőjében látogattam meg *Rajnay Gábort*, közvetlenül előadás előtt és egészen váratlanul. A hajdan tudósúshurutos *Rajnay*, aki két évig „liegézett” a Táirában, úgy fest így övig meztelenül, mint egy weltersulyu boxbajnok. Gyönyörű izmai vannak és a bőre olyan barna, mint a csokoládé. Elmondja, hogy a holt Tiszán sütteti magát minden nyáron az áldott, meleg, magyar nappal, attól olyan fekete. És mosolyog hozzá, fehér fogai kibújnak a szájából és szinte bevilágítják a bőrt.

Az első kérdésem: *hogyan él egy magyar színész a „fekete saison”-ban?*

— *Mint a hal a vízben* — feleli dühörögve *Rajnay Gabi*. — Ami nem azt jelenti, hogy az idők viszontagságait meg ne érezzék — sőt. Hiszen előfordul, hogy egy darabról 30 próbát is tartunk s a darab összesen nem megy 15-ször. Hja, többet kell dolgozni. És mi dolgozunk is reggeltől estig, mint a fittók a kazán mellett. Délutáni próba 10-től 2-ig, délután 4-től 7-ig, este 8-tól 11-ig pedig előadás. Nem mondhatja senki, hogy mi nem tesszük meg a kötelességünket. Olyan ez, barátom, mint a front: mindenki a helyén van, áll a poszton talpig fegyverben. Aztán ha vége az előadásnak, uccu, föl az utolsó villamosra, azzal utazom ki a Hűvösvölgybe. Ott lakom a Lipótmező mellett egy zsákutcában, egy nagy kert közepén, öt órát vesz el ez a lakás minden nap az életemből, de nem is lehet odakünn másképp lakni, csak ha az ember szerelmes abba az isteni levegőbe, ha abba szerelmes, hogy lélegzetet vesz.

Bármennyit is dolgozom napközben, az alatt, amíg a villamosmegállótól a hegyre fölkapnyagolok, ujjászületek, semmi fáradtságot nem érek.

Pedig ha naponta öt órát csak tanulhatnék, az már egy fél élet munkája lenne... Autóval gyönyörű volna, de hát ez álom egyelőre még. Megkínálom egy cigarettával. Kinevet.

— *En bizony, öregem, amióta 22 éves ifjakat játszom, leszoktam a cigarettáról. Ahelyett rózsákat ültetek és — malacokat neveltek.* A legszebb rózsá a világon a sárga rózsá. Nekem 50 tő gyönyörű sárga rózsám van. *És van 12 malacom, ez az én büszkeségem.* Mindnek nagy a füle, tampa az orra, széles a koponyája, rövid a lába és egyenes a háta. *Winternitz* orvos-professzor barátom szokta őket operálni, olyankor remek bognácsgyűlés van odahaza. *Most nagy telepítésben vagyok, tulipánokat telepítek, ugynevezett papagály-tulipánokat, újfajta epreket is ültetek, fölfrissítem a málnát és őszibarackot szemezek.* Egyszóval, látod, hogy igazán mind a két kezem tele van munkával, mert bizony ezenkívül a „Vadkan”-t délelőtt,

délután próbáljuk, minden este játszom, vasárnap kettőt is. Na de hát nem igen megy másképp az élet, mert a *fiamat, Miklóst most küldtem ki Londonba, egyetemre, odahaza pedig négy ledányom van, hála istennek...*

... Közben kifésiette magát és felöltözött. Itt áll előttem zsakejében, lakkeijében, kifestve. A női bálvány, aki tulipánmagyarákról álmodik. Egy színpadi hereg, az aradi híres *Joanovicsok* színpadra tévedt sarja, akinek kigyul a szeme, ha a malacairól beszél s aki ime, indul a színpadra egy 20 éves párisi fiút játszani egy boulevard-darabban. Egy primadonna, aki nem cigarettázik, öt gyereke van s büszke, hogy a fiát Londonban nevelteheti...

Egyed Zoltán

— **Husz dollár tiszteletdíj a fegyverletételért.** *Shanghai*-ből távirozzák: A megvert Csekiang-csapatok hajlandóknak nyilatkoztak a fegyvert lerakni, ha személyenként husz dollárt kapnak és ha ingyen elszállítják otthonukba.

— **Lebontják a Deák-terei halcsarnokot.** A főváros közlekedési és közigazgatási bizottsága több alkalommal követelte a tanácsot a Deák-terén levő halcsarnok és földalatti vasútlejáró épületnek a lebontását, miután az épület ezen a forgalmas helyen veszélyezteti a közlekedés biztonságát. A tanács hozzájárult a halcsarnok eltávolításához és a szerdai közgyűlés elé oly értelmű előterjesztést tesz, hogy utasítsa a villamosvasút igazgatóságát a szóbanforgó épület mielőbbi lebontására.

— **Vészi József pöre az ébredőkkel.** Harmadféltéve elszökött *Vészi József*, a „Pester Lloyd” főszerkesztője, az „Ébredő Magyarok ellen” cím alatt nagyon erős támadást intézett az *Éme ellen*. Abban az időben, amikor még napirenden voltak az éjszakai igazgatások, a legkülönbözőbb véres egyéni akciók és bombamerényletek, a megindított bűnvádi eljárás és nyomozás számai rendszerint az ébredő magyarokhoz vezettek. *Vészi József* támadó cikke miatt sajtópórt indított az *Éme* vezetősége és a följelentést két esztendővel ezelőtt Turcsányi Egon, mint az *Éme* egyik igazgatója adta be. A vizsgálat során *dr. Baracs Marcell*, mint *Vészi József* védője, kifogást emelt az ellen, hogy panaszként az *Ébredő Magyarok Egyesületének* vezetősége jelentkezett a sajtópörben, mert az *Éme* ügyrendje és alapszabályai nem ismerik a vezetőség elnevezési tisztségét. A vizsgálóbíró ennek folytán fölhitte *dr. Fehérvári Kálmán* ügyvédet, az *Éme* ügyészét, nyilatkozzék, ki a sértettje a megindított sajtópörnek. *Dr. Fehérvári* erre bejelentette, hogy *sértettként jelentkezik az Ébredő Magyarok Egyesületének valamennyi tagja, ezenkívül a 150 tagú választmány és a központi elnökség és igazgatóság tagjai.* *Dr. Baracs Marcell* most kifogásokat adott be a *Vészi József* ellen benyújtott vádirattal szemben.

— **A téli szénhiányt beszerzési problémájának megoldása.** Mint értesülünk, egy szénvállalat hasznos újítást vezetett be, hogy a fogyasztókönzéség a mai nehéz gazdasági viszonyok között anyagi megerőltetés nélkül fedezhesse az egész téli szénhiányt. A megrendelő szállításhoz előjegyzeti a mai legolcsóbb áron a szükséges mennyiséget és a cég hetenként, a fél kívánás szerinti napon az egyheti szükségletre kívánt mennyiséget olomzáralt zsákokban, bármely emeletre szállítja. Illy módon minden előzetes fizetés nélkül módjában áll magát a legjobb minőségű porosz szénrel ellátni. A cég, amely ezen előnyös szénbeszerzési módot nyújtja: *Aetna* fa- és szénkereskedelmi vállalat, Kertész-utca 4. Telefon *József* 66-97.

Kötött gyermek-mellények

VARGA, IV, Kossuth Lajos utca 11

Deák és dr. Ordódy

BANKHÁZ-FIÓKJA
Budapest, Andrassy-ut 16. Tel. 189-99

Az ország egyik legnagyobb, legrégebb és legszerencsésebb osztálysorsjegy főelárusítója

Sorsjegy-rendelés:
posta útján, személyesen, telefonon, sürgönyileg

TÜZIFÁT és netoria

FASZENET, POROSZ

KÖSZENET vidékre vagontételekben kedvező feltételek mellett azonnal szállít

Gáspár Fülöp VI. Hungária-körút 72. Sürgöny cím Gáspárfa Budapest

— **Bizony, kérlek, nagy megnyugvás az a magyar szíveknek, hogy a kisgazdák háborgó hazafiságát sikerült lecsitítani s midőn ezt nekünk Bethlen hírül adja, szívünk örömtől dobban és bőriünk kéjesen viszkot, mert jól tudjuk, hogy a kisgazdák hazafias aggályai nyomán a lenyuzótlon túl még egy új bőrt fődöznek fel rajtuk.** Ha a kisgazdák aggódnak a haza sorsán, akkor nekünk készen kell lenniük a szent áldozatokra, mert a haza minden előtt s aki a házáért nem hajlandó áldozni a kisgazdák oldalán, az gyáva cenk és aljas kommunista. Honatyáink nem is veszik magukra ezt az ódiumot s szívesen áldoznak a magyar fogyasztók és adófizetők béréből, ha arról van szó, hogy a nemzetfontartó elem nyugtalansága, amely azt a nemzetfontartásban gátolná, lecsillapodjék. Már eddig is hallottunk új adókról, amelyek a kisgazdaaggály következtében elmaradó kincstári jövedelmeket hivatják pótolni és áldozatrakészen várjuk a dohányárak emelését, amellyel Kuna P. Andrásnak a saját használatra termelt dohányt biztosíthatjuk. Széles körökben kelt az is megnyugvást, hogy az olesó zsír- és husakció megszűnik s a drágaság, amely a kisgazdák nemzetmentő koncepciójának alapja, nem szenved esorbát s a közelgő tél minden fenyegető problémáját megoldottnak látszik azzal, hogy *Bethlen a kifelé igyekvő kisgazdákat kisüstkön ragadta és sikeresen visszatartotta őket.*

— **Friedrich Pista** sajnálja, hogy nincsen standja a esarnokban. A keresztény piaci kisárusok országos ipartársulata vasárnap délutánra a régi képviselőházba nagygyűlést hirdetett. Az egybegyűlt néhány száz hallgató hasztalan reklámálta a beígért díszszónokokat.

— **Tessene** csak türelemmel lenni — szölt a gyűlés egyik vezetője —, *Zsirkay* és *Anka* okvetlenül megérkeznek autón *Kecskemétről*. Már egészen besötétedett, amikor végre megérkeztek *Anka*, *Zsirkay* és *Friedrich*. *Friedrich István* azzal kezdte, hogy a fővárosi politika fagyasztott marhahúst hozott, amiből végre a keresztény testvérek is vásárolhatnak. *Erre* kisgazdatestvéreink szervezkedni kezdtek és megállapították, hogy van itt marha. (Derűtség.) Kisgazdatestvéreink ráadásul meg egy-egy kisüstköt is kialakítottak maguknak. *En, sajnos* — mondotta —, *nem vagyok piaci árus, nincs ott standom. Ha gorombáskodást akarok hallani, elmegyek a fővénny-hozás nagy patájába.* Önöknek nincs hitelük, mert nincs egy *Chevra Kadisajuk*, amely összetartás és támogassa önöket. *Anka* a dolgozó milliök nevében beszélt, *Kossuth* Lajost az ébredőkkel hasonlította össze. *Zsirkay Héjjas* Iván külön üdvözlőt hozta *Kecskemétről*. Ezt aztán szépen megköszönték a piaci árusok és lassan elszéledtek.

— **Bud miniszter** csütörtökre összehívja a 33-as szanálási bizottságot. A nemzetgyűlés 33-as szanálási bizottságának legutóbbi ülésén tudvalevően nem fogadták el a jövedelmi és vagyonszámláról szóló rendelettervezetet, hanem arra kérték meg a pénzügyminisztert, hogy új tervezetet dolgoztasson ki és terjesszen a bizottság elé. Ez a második számú rendelettervezet *A Reggel* munkatársának értesítése szerint már elkészült és *Bud János miniszter* kedden délelőtt 10 órakor mutatja be a kormánypárt adóügyi bizottságának. Ezen a bizottsági ülésen éles offenzívára készülnek a kisgazdaképviselek, mert tudomásunk szerint az új rendelettervezet sem teljesíti fontartás nélkül azt a követelésüket, hogy a vagyonszámla alapjúl kizáróan a kataszteri tiszta jövedelem szolgáljon, hanem ehelyett kompromisszumot igyekeznek létesíteni a kisgazdák kívánása és a pénzügyminiszterium eredeti fölfogása között. Politikai körökben ezek után arra számítanak, hogy a kormánypárt adóügyi bizottsága kedden délelőtt aligha készül el munkájával és szerdán délelőtt újból össze kell a bizottság tagjainak ülnök, hogy az ellentétes vélemények a tárgyalás során összeegyeztethetők legyenek. A kormány mindenesetre fontosnak tartja, hogy a kormánypárt adóügyi bizottságának munkája tulságosan el ne húzódjék, mert *Bud miniszter* úgy tervezi, hogy a rendeletet csütörtökon délután 5 órakor már a nemzetgyűlés 33-as szanálási bizottsága elé terjeszti és ennek állásfoglalása után a pénteki minisztertanács dönt majd véglegesen a rendelet kibocsátásáról.

— **Chaplin** is *Arion*-fogkrémet használ.

OPERA ÉTTEREM ÉS VEZEKLŐ-PINCE ÉTTEREM

VI, Andrassy-ut 25

A téli idényre ujjonnan átalakítva!

Az Opera Étteremben debreceni Magyar Béla teljes zenekarával muzsikál, a Vezeklőben a bécsi Stimmungs-kapelle élén *Bubi* éneket.

Naponta a halászlét és a halkülönlegességeket *Bucsky Péter* vendéglős és szakács személyesen főzi. Naponta *Bucsky-féle* ételkülönlegességek lesznek főlzolgálya. A fölemelton külön éjtemek állnak a n. é. közönség rendelkezésére, ugyanott zongora és bar itatok. Angol barmester.

MÜBUTOR

ALAP. 1883

LAPIDES

531

ROZSA-UTCA 72 IRODABERENDEZÉS

KÁRPITOSASZTALOS
BUTOROK
ALEGJOBB-KIVITELLEN

Szomogyi & Társa
BUDAPEST (BÉLVÁROS) HAJÓ-U 8-10.SZ.

— A belügyminiszter enyhíteni akarja a szállodaadót. Rosszul megy a pesti szállodák. Nines idegenforgalom. Budapest már nem az a stílusos nagyváros, mint volt a béke boldog éveiben; ami a háború és forradalmak után megmaradt, azzal végzett a kurzus esztelen, tudatlan, könnyelmű gazdálkodása. Az idegent, aki mégis idejéved, zaklatják, méregdrága bejelentőcédulákat állítatnak ki vele és végül — még az amerikai is sokalja a hotelárakat. A szállodások azt mondják, hogy csupán a számlához csapott adó drágítja a szálloda árát, különben 25%-kal olcsóbb, mint Bécs vagy Berlin. A módosított fővárosi szabályrendelet szerint 5 aranykoronás szabárig 10%-ot, azon fölül 25% adót fizet a vendég. A szállodások anélkül, tiltakoznak, kormánykörökhöz küldött kérelmeket menesztettek és erősen követelik ennek az adónak az eltörlését. Persze a főváros a végsőkig ellenáll. Annyit most mégis elérnek a szállodások, hogy a belügyminiszter, akihez a módosított szabályrendelet jóváhagyás végett föl van terjesztve, engedélyezte a szállodásoknak. Mint értesülünk, mindenekelőtt az értékhatárt fogják kitolni 100.000 koronáig és esetleg szó lehet az adókulcsok mérsékléséről is.

— Reinitz tetemrészvétele a kassai erdőben. Kassáról írja A Reggel tudósítója: Péntek este 10 órakor a rendőrigazgatóság udvarán automobilba szállt Pongrácz rendőrtanácsos néhány detektívvel és Reinitz-cal, az állítólagos létszeres rablójával. Reinitz lassu léptekkel jött a rendőrségi fogház felől az automobilhoz, amely a következő pillanatban már robogott a Csermely felé. Szép, tiszta este volt, amint az autó gyorsan robogott az erdő rekető fái között. Egy helyen aztán megállt az autó.

— Hol vagyunk? — kérdezte Reinitz a rendőrtanácsostól.
— A meggyilkoltak sírjának közelében vagyunk — felelte a rendőrtanácsos. — mondja meg végre, hol van elcsúszva Nussbacher?

Reinitz így felelt:
— Ne hiszzenek folyton, inkább löjjenek agyon.
A rendőrtanácsos azonban azt felelte:
— Nos, akkor itt maradjunk addig, amíg meg nem mondja az igazat.
— Ha tíz évig itt állunk is, akkor sem tudok semmit sem mondani.

Ezután elvezették Reinitzot arra a helyre, ahol Leichter és Lebovics holttestét megtalálták, de Reinitz arcán semmi változást nem lehetett észrevenni. Az eredménytelen kihallgatás után Reinitzot ismét autóba ültették és visszavitték a rendőrség fogdjába.

— Bikkvadászokhoz, torreadorok részére piros posztót rendkívül olcsó áron szállítanak a közkeletűségnek örvendő Fenyves Dezső Rt. áruházai. Egyéb cikkeikben nagy választék. Olvassa el ezen cégnek lapunk mai számjában közölt hirdetését.

Decemberben jön Budapestre az ántánt katonai ellenőrző bizottsága Bethlen, Korányi és Csáky e héten folytatják tanácskozásukat a honvédelmi tárca költségvetéséről

(A Reggel tudósítójától.) Azon a tanácskozáson, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök folytatott szombaton délután Korányi báró pénzügyminiszterrel az 1924—25. évi aranyköltségvetésről, résztvett Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter is. Ennek a tanácskozásnak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert úgy tudják, hogy

az aranyköltségvetésről szóló törvényjavaslat elkészülését eddig is leginkább a honvédelmi tárca tétéleinek megállapítása hátráltatta.

Erre vonatkozóan kitünő forrásból a következő értesülést szerezték A Reggel munkatársa:

— Kétségtelen, hogy az 1924—25. évi aranyköltségvetés egyik legfontosabb részének a honvédelmi tárca tétéleit tekinthetők, természetes tehát, hogy éppen ezeknek a tétéleknek összeállítására kell a kormánynak a legnagyobb gondot fordítania. A Népszövetségben és a Jóváteletti Bizottságban képviselt ántánt-államok ugyanis elhatározták, hogy a békeszerződésben foglalt leszerelési intézkedések fölülvizsgálására rövid időn belül katonai ellenőrző bizot-

— Radikális francia képviselők tüntetése Caillaux mellett. Párisból táviratozzák A Reggel-nek: Boulogne-Sur-Merből érkezett jelentés szerint a tegnapi megtartott radikális párti gyűlésen Montigny képviselő a Herriot-kormány politikájával foglalkozott. Fölhívta a figyelmet a belső politika nehézségeire és megjegyezte, hogy a kormány, amely külpolitikájával nagy hírelt szerzett magának, most ismét mindent merhet, mert a kamara többsége támogatja. Mindenekelőtt azt várjuk, hogy a szenátus hozzájáruljon az amnesztiajavaslatokhoz, amelyek több igazságtalanságot tegyenek jóvá. E szavaknál több mint száz delegátus fölugrott helyéről és ezt kiáltották:

— Éljen Caillaux!

A szónok ezután fölpanaszolta, hogy a nemzeti blokk hívei még igen sok hivatalban tartják kezükben a hatalmat.

ságot küldenek Magyarországra. A bizottság megérkezésének időpontja még nem ismeretes, de szinte bizonyosra vehető, hogy

a bizottság tagjai novemberben vagy legkésőbb decemberben megérkeznek Budapestre.

Munkájuk kiinduló pontja természetesen a honvédelmi tárca költségvetésének fölülvizsgálása lesz és már csak erre való tekintettel is nagy gondot kell a kormánynak fordítania arra, hogy az 1924—25. évi aranyköltségvetésnek különösen ez a része pontosan megfeleljen a békeszerződés intencióinak. A miniszterelnök, a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter szombaton nem fejezték be teljesen a honvédelmi tárca költségvetésének letárgyalását, úgy hogy ezt

a tanácskozást e héten még folytatni fogják.

E hét végén a költségvetés előreláthatóan teljesen elkészül és a jövő hét elején már a nyomdába kerülhet. A nyomdai munkára két-három hetet szán a pénzügyminiszter, aki ugyancsak azt várja, hogy a költségvetési javaslatot novemberben terjesztik a Ház elé.

— Autóval kombinált fürdőjegyek a Margitszigetre. A szigeti autóközlekedés megoldása következtében az utóbbi hetekben nagyon megnövekedett a Margitszigeti Nagyfürdő őszi-téli forgalma. A kényes gyógyfürdőkön kívül, amelyeket reumás, köszvényes betegek, valamint női bántalmakban szenvedők használnak, megnyílt ugyanakkor a Nagyfürdő helyiségében és annak pompás berendezésében a vizgyógyintézet osztály is, amely modern rendszerű teitelt szénasavas fürdőket, felfürdő vizkúrát, diathermiás villanykezeléseket, kvare-fénykezelést szolgáltat. A fürdő és a Lipót-kört 2. előtti autótaxiállomás között félóránként autójáratok közlekednek, amelyeknek heftől kezdve olcsó kombinált-jegyek válthatók és pedig hévízfürdővel, valamint oda-vissza való autótaxiútdíjjal együtt 35.000 koronáért, szénasavas fürdővel 50.000 koronáért. Ugyanakkor heftől kezdve a Margitszigeti lóvasútra érvényes kombinált-jegyek is forgalomba kerülnek 25.000, illetve szénasavas fürdőre 35.000 koronáért. A Margitszigeti Nagyszállóda egész éven át nyitva. Mérsékelt árak. Központi fűtés. Délután ez este zene.

— Rozgonyi fényképész művészalbuma. Rozgonyi mester fölvételeinek remekiből művészi kivitelű albumot készült kiadni, amellyel a napokban lepi meg a főváros közönségét. A maga nemében páratlan szépségű album az összes nagyobb könyvkereskedésben kapható lesz.

A „Farina“ Hazai Termény- és Árukereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága és fölügyelőbizottsága mélyen megrendülve jelenti, hogy a társaság érdemekben gazdag, szeretett elnöke,

BUZSÁKI

WALDER GYULA

a magyar főrendiház tagja, a Ferenc József-rend csillagos közepkeresztése, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület elnöke-vezérigazgatója, a Hazai Bank Rt. elnöke, stb., stb.

folyó hó 17-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult társaságunk megalapítója és mindvégig leghivebb barátja volt, aki nagy tudásával, széles látókörével megvetette vállalatunk virágzásának alapjait. Hervadhatatlan érdemeinek és kiváló egyéniségének emléke mindenkor hálánkkal és kegyeletünkkel övezve fog körünkben élni.

Legszívesebben és leggyorsabban

fest, tisztít
ENGEL TESTVÉREK

női, férfi- és gyermekruhát, szelmet és szövetet
Főüzlet: Síp-utca 11. Telefon: 126 14

A Hazai Bank Részvénytársaság igazgatósága és fölügyelőbizottsága mély megilletődéssel jelenti, hogy nagyérdemű és szeretett elnöke,

buzsáki Walder Gyula

a főrendiház tagja, a Ferenc József-rend csillagos közepkeresztése, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület elnök-vezérigazgatója, stb., stb.

folyó hó 17-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult, mint igazgatóságunk tagja, majd alelnöke és elnöke széles látókörű, kimagasló személyiségének hatalmas képességeit, rendkívüli tudását, nagy tapasztalatait igaz lelkesedéssel és odaadó szeretettel szentelte intézetünknek. Fejlődésünk körül, amelynek minden fázisa szorosán egybeforrott az Ő kezdeményező erejével és fáradhatatlan munkásságával, hervadhatatlan érdemeket szerzett. A hálás ragaszkodás, amelyvel életében nemes egyéniségét körülvettük, felejtethetetlen vezérünknek, mindnyájunk igaz, hű barátjának soha el nem múló, kegyeletes emlékezésünket biztosítja.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 35 millióért.

Ebédülő tölgy, vitrines komplett, 35 millióért különkülön is átadó együtt 115 millió K-ért.

Uriszoba klubgarniturával Podmaniczky-utca 14. szám

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület mélyszégyen fájdalommal jelenti, hogy elnöke és vezérigazgatója,

buzsáki Walder Gyula

a magyar főrendiház tagja, a Ferenc József-rend csillagos közepkeresztése, a Hazai Bank és az Unió des Usines et Exploitations Forestières de Nasie elnöke, stb., stb.,

rövid szenvedés után folyó hó 17-én az Urban elszenderült.

Hosszu éveken át, mint az egyesület tisztviselője, igazgatója, majd vezérigazgatója és elnöke sohasem lankadó buzgalommal, nagy fölkészültséggel, kiváló tudással minden erejét az egyesület fölvirágoztatásának szentelte és az utolsó viszontagságos évtized alatt is minden irányban kifejtett eredményes tevékenységével, bevéste nevét a közélet és az egyesület nagyjai közé. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület az idők végéig kegyelettel őrzi meg korán elhunyt elnökének emlékét. A boldogult hült tetemei e hó 20-án délután 2 1/2 órakor fognak az egyesület székházából (Deák Ferenc-utca 5. szám) elbucuztatni és onnan a Kerepesi-úti temetőben örök nyugalomra helyeztetni.
Budapest, 1924 október hó 18-án.

Kalapok!

Katonatisztek, állami és városi tisztviselők és igazolt családtagjaik, valamint bankok, gyárak és vállalatok alkalmazottjai az olcsó napiárból 10% engedményt kapnak, miért is igen tanácsos

női, férfi- és gyermekkalap és sapka

szükségletét céggemnél beszerezni! Svájci sapkák minden színben.

Olasz nyúlszór és gyapju férfikalapok érkeztek! Erdemes a város bármelyik részéről hozzám jönni bevételek végett!

LÖWY kalapgyár Budapest

Dicső eladás: VIII, Teloki-tér 7. sz. alatti gyárhelyiségben
Főüzlet csakis női kalapokra IV. Párfi-utca 3. szám

Hó- és sárcipő kapható, javítható
Esőköpeny 350.000 K-tól
Neumann Géza VI, Nagymező-utca 50. szám
Dessowly-utca sarok

Teljes üzletfőeloszlás

ból az árut külföldön megvásároltam és Budapesten eddig nem létező

raglán, öltöny és gyermekruhák különlegességeket

míg a készlet tart, mélyen leszállított árban adom el

Városi bunda szőrmével már 2 1/2 milliótól

Schnur Henrik

VIII, Rákóczi-ut 15

Mindenkinek érdeke, hogy kirakataimat megtekintse

KÖZGAZDASÁG

Walder Gyula sirkövére

A magyar bankvezérek között Walder Gyula elkülönült, magányos uton haladt.

Büszkének tartották, pedig nem az volt, csak egyszerű volt és őszinte, brutálisan őszinte magával, de másokkal szemben is.

Az elsőt még elnézték kortársai, de azt, hogy másokkal szemben is őszinte volt, soha meg nem bocsátották. Ez a mélyen a lelkében gyökerező őszintesége volt a forrása gyilkos szarkazmusának, de a soha nem szünő irigységének is, amellyel a tülekedők, a lázas pénz-hajhászok iránt viselkedett. A pénz nem érdekeltte, csak a titokzatos erő, amik a pénzben lappanganak. Az ujjai hegyéig gyakorlati pénzember volt, aki olyan alaposan értette a mesterségét, mint alig még egy kollegája a téren, de csodálatos megérzéssel a lángész clairvoyanceával ragadta ki mindenből a lényegyet s a legkisebb, a leghétköznapibb üzleti ügyben sem vesztette el szem előtt a nagy vonalat. Alig néhány pillanatnyi beszélgetés után szinte transcendentális éleslátással ismerte ki az emberek lelkének szinte a tudat alatti rétegeiből, mi a céljuk és mi a szándékuk és azonnal áttért a kérdés velejére. Ez a rendkívül lucidus meglátás az igazi emberi értékek nagy ismerőjévé avatta. Üzletembereket nagyon gyorsan intézett el. Értékes lelkű embereket viszont szeretettel kötött magához. És életének tragikumát az volt, hogy az üzletemberek, tehát azok, akikkel napjaink nagyobb részét töltötte, nagyon gyakran félreismerték. A többi, a kevés kiválasztott, szerette benne az odaadó barátot, az elragadó, szellemes embert és napról-napra csodálta az emberi szellem óriását. Mert

Walder Gyula európai szabású szellem-óriás volt.

Régóta szűkké váltak számára hazájának és hivatásának határai. Hatalmas pénzügyetnek állott az élen, de az idegölő napi munka után, ami minden más embert levert volna lábáról, szelleme friss maradt és töretlen erővel markolta meg az emberiség nagy gazdasági problémáit. Walder Gyula jóval Coudenhove-Kalergi előtt, akinek Pan-Európaról írt műve annyira modern, fölismerő és sürgette az ántánt különböző bizottságaihoz intézett beadványaiban, hogy az európai népeknek gazdasági és szociális téren össze kell fogniuk. Jóval az osztrák tudósok előtt hirdette az

Európai Egyesült Államok

szükségességét. Szinte dogmának tekintette, hogy Európa megmentése attól függ, vajjon elég széles gazdasági fölleteket tudunk-e teremteni. Csak Európa gazdasági energiáinak óriási méretű összefoglalása állhatja útját — volt Walder Gyula meggyőződése —, hogy a háború következményeként föllépő szörnyű bomlási folyamat tönkre ne tegyen bennünket. Walder Gyula volt az első, aki fölismerő

az amerikai arany

jelentőségét Európa gazdaságának ujjaépítésére. Abban a nyílt levelében, amelyet a „Neue Freie Presse” hasábjain Hardinghoz, az Egyesült Államok akkori elnökéhez intézett, szinte könyörgött az amerikai nagytőkének, hogy az arany titokzatos erőit, amelyek Amerika pin-céiben rejtőztek és védelemmel fenyegették az Egyesült Államok szabadságát ki tömlő-céből, hogy Európán segíthessen. Vakító tisztasággal, szinte csodálatosan látta meg az inflációs válság minden problémáját. Agya úgy működött, mint egy precíz műszer és gondolatai halálos bizottsággal öröklék meg a használhatatlan anyagot és a hasznosat tökéletes biztonsággal választották ki belőle. Agya oly pontos és villámgyors volt ítéletekben, oly biztos elhatározásaiban és oly tömör összefoglaló kijelentéseiben, hogy csak nagyon kevés ember tudta követni. Fáradhatatlan szellemi munkával érlelte meg lelkében

a demokratikus világnézetet

és a Pesti Első Hazai Takarékpénztár elnöke, a nagy finantóke testőre vált képviselője, lelkében fáradhatatlanul kereste a világ új gazdasági fölépítésének rendszerét, amely lehetővé tegye a tőke és a munka békés együttműködését. Fáradság nélkül, önzetlen buzgalommal

követelte a haditerhek progresszív, tehát szociális elosztását. A maga körében tudatos munkása volt a kulturának. Tudatosan fokozta a körülötte élő emberek szükségleteit, mert a nagyobb szükségletű ember fokozhatja csak a kulturát.

Soha a pénzt nem hajhászta, vagyont gyűjteni nem akart

és minden pénzről föbbre becsülte a nemes emberi gondolatot. Életének nagy keserősége volt, hogy nagy képességeit nem fejthette nagyobb körben hazája szolgálatában. De a politika napi pártküzdelmeibe soha nem bocsátkozott, nem akarta e meddő harcban elpazarolni erőit és így élete végéig magányos ember maradt, aki egyre magasabb célok felé fordult. Hogy a szíve hamarabb fölmondta a szolgálatot, mielőtt hazája öt képességeinek megfelelő polera állithatta volna, megismétlődése azon tragikus véletleneknek, amikben Magyarország története annyira bővelkedik.

Scherl Ervin

× Bécsben jobb tőzsdéket, emelkedő ár-folyamokat várnak. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: Bécsben megszilárdult a piac hangulata, általában mozgalmassabb tőzsdéket, jó papirokban emelkedő árfolyamokat várnak. A közönség ugyan még távol tartja magát az értékpiactól, a helyzet hasonló a budapestihez: a standard-papírok piacának lassu kivárárlása egyre gyerebbé teszi az árut és egyre halkabbá a kinklatot. A vasárnapi magánforgalmat föl-villanyozták a Berlinből és Prágából érkezett kedvező jelentések. Az Osztrák Hitelt a magánforgalomban, dél táján, 115.000-rel keresték. Magyar Hitel: 110 (pénz). A hangulat bizakodó és a közép-európai tőzsdék általános hosszútávú rövid idő kérdésének tartják. A berlini tempóhoz kapcsolódik a pesti és bécsi tőzsde, ezt követi Prága és Zágráb. Ez a bécsi tőzsdei körök horoszkópja. Még arra az esetre is — tette hozzá egyik igen előkelő informátorunk —, ha a közönség a szilárdulás folyamán sem vesz részt a tőzsdei üzletben, emelkedniük kell az ipari értékeknek, mert szégyenletesen potom árak a külföldet föltétlenül vételre csábítja...

× A magánforgalom az üzletidő alatt elintézetlenül hagyott angazsmánok oldásával telt el. Prompt és prolongált papirokat teljesen egyforma árfolyamokon kötöttek, mindenestre sokkal élénkebb mederben, mint az elmúlt tőzsdei periódusban. Salgóban 445-ös, Magyar Hitelben 435-ös és Köszénben 2,725.000 koronás árfolyam körül fordultak elő üzletek.

× Kellemetlen kérdések. A Beszár (Közuti, Városi, Bur, Ferenc József földalatti, Szent-lőrinci) vezérigazgatójához volna néhány kérdésünk:

— Igaz-e, hogy a vállalatoknak ugyanazok az igazgatóságai tagjai, de ezek egymással, szóval önmagukkal kötnek szerződéseket és mindegyik vállalatnál külön honoráltatják magukat?

— Igaz-e, hogy például a Barnál, aranykoronában kapják a tantiémet? Éspedig 800 aranykoronát?

— Eszszerűnek tartja-e az igazgatóság, hogy a főváros lerongyolódott lakosságát 10% közlekedési adókkal sújtják? Igazságos és keresztény világnézet az, amely a munkás és a kispolgár havi jövedelmének 20-30%-át veszi el, hogy rájuk hárítsa az investíciók minden terhet?

— Kik mennek ki Németországba a Hévvasutak nemzetközi kongresszusára, mit fognak ott csinálni a kiküldöttek és hány millió költséget kapnak e kirándulásra?

— Hogy számolják el azt a 250-300 milliót, amit az elmúlt hetek sajtókampányára tőköltek?

18 havi részletfizetésre 5 havi

lagkövetőbb feltételek mellett

gumiköpenyek, kész felöltők, raglánok, angol kelmék, férfi- és női szövetek, doublek, telikabát-szövet, velourok, férfi- és női fehérneműk, lepedővászon, sifon, batiztok, kanavász, banellók, bareket, férfi- és női cipők óriási választékban. Harisnyák, nyakkendők, selymek crepe de chine, marquin, japenaise, bélesárk

Divat- és Textiláru Rt
Budapest VII, Dohány-utca 60. szám
Tel. J. 143-59, New-York palotával szemben

Megtéteintés vételkötelezettség nélküli

× A Castiglioni-ügyek ma rendeződnek. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A Castiglioni-ház szanalása érdekében megint-dult tanácskozások egész héten át tartottak. A szanalási terv kidolgozása annyira előrehaladt, hogy ma, hétfőn, már végleges befejezési nyer.

× Délmet Dunagőzhajózási Rt. A Londonban székelő Danube Navigation Co. és a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Rt. s az Első Dunagőzhajózási Tsg. között létrejött megállapodás alapján a Délmet Dunagőzhajózási Társaság összes részvényei, amelyek 1920-ig az osztrák kormányt voltak és az összeomlás után angol hajózási csoportnak adattak el, 1924. október 1-én a nevezett két hajózási társaságéi lettek. A Délmet Dunagőzhajózási Társaság, mint önálló vállalat fog tovább működni. Az október 9-iki közgyűlés az igazgatóságnak és a fölügyelőbizottságnak a fölmentést megadta és az igazgatóságha Bardas udvari tanácsos, C. Dillon kapitány újból, Csáthy Frigyes dr., Domony Mária, Végh Károly, Wertelmer Lajos, Widmer dr. és György Jenő, mint új tagok választották.

Értesítés

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt vevőinket, hogy miután kedves vevőinkünk hozzánk való bizalma irányunkban oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy üzletünk és szalonunk megnagyobbítása vált szükségessé. Ezáltal módunkban áll a nagyrabesült vevőinknek szolid és legmegtányosabb árat nyújtani egy a rendelkezésel, mint a facon-munkánál, melyek a tőlünk elismert szolid, legfinomabb és legegységesebb kiviteiben készülnek.

Hozott anyagból a legújabb szabás szerint munkát a következő áron vállalunk:

Gyermektelikabát vagy felöltő	300.000 K
Leánykatelikabát vagy felöltő	450.000 K
Pintélikabát vagy felöltő	400.000 K
Gyermekruha	200.000 K
Leánykaruha	400.000 K
Füöltöny	350.000 K

Az összes raktáron levő gyermekruházati cikkek mélyen leszállított árban kerülnek eladásra:

Matrózsapkák	25.000 K
Fü bársonykalapok	30.000 K
Kötött sapka és sál	30.000 K
Bakfiskalapok	100.000 K
Kötött gyapjúgarnitúra, 3 drb.	250.000 K
Szövet iskolaruhák	600.000 K
Bakfis szövetruhák	600.000 K
Felöltők	600.000 K
Átmeneti kabátok	600.000 K
Telikabátok	800.000 K
Boycabátok	800.000 K

Intézeti fehérneműk, átmeneti kabátok, telikabátujdonságaink elkészültek

Áruink közismerten a legjobb minőségűek és a legelsőrangú kivitelben készülnek

Katsinka Kornél
utóda
gyermekruházati különlegességek üzlete
Budapest IV, Párisi-utca 1

KOVÁCSEVICS
TŐZSDE-CLUB
ÉTTEREMBEN
VI, Nagymező-utca 22-24.
(Renaissance Színház épület)
nem tagok részére is
nyilvános ebéd 12-3 óráig
Menü 22 ezer korona

Konyháját teljesen berendezheti
butorral, edényvel, az utolsó főzőkanállig
kedvező részletfizetésre!
„Frador“-áruház V, Koháry-utca 12
Telefonszám: 38-69

Női sárcipő extra Ia, nyeltes, 125 ezer, férfi 150 ezer, gyermek 85-110 ezerig
Női hócipő Reithoffer, extra Ia, 330 ezer, férfi 390 ezer, gyermek 240-280 ezerig
Tornacipő speciális minőség 90-120 ezerig
Schäfer-cég, a svéd tornaszoknyanadrág készítője
Döbrentei-tér 4-6. Telefon 5-74

Női hócipő 240.000

KERTÉSZ II, Andrásy-ut 36
Javitások 3 nap alatt

Rendelje el a népjóléti miniszter a novemberi lakás- és üzletbérek három havi részletben való fizetését

Bródy Ernő fölhívása Vass miniszterhez

(A Reggel tudósítójától.) Tizenhárom nap választ el bennünket az ország népének, de különösen a városi lakosságának, újabb keserves megpróbáltatásától, az arany-paritáshoz ismét jelentékeny százalékkal közeledő lakás- és üzletbérek fizetésétől. Hogy honnan fizeti a lateiner, kereskedő, iparos, hivatalnok a sokmillió házibéret, erre ma, az általános gazdasági pangás, kereseti alkalmak hiánya, leépítés és abc-listák idején, bizony hiába törjük szegény fejünket, felelni nem tudunk.

A Reggel kötelességének tartja, hogy e két hét alatt minden lehető elkövessen a lakók, kereskedők, iparosok szűnyű gondjainak enyhítésére.

Elsősorban Bródy Ernő dr., a Lakók Szövetsége elnökének álláspontja érdekelt, mint aki az augusztusi mozgalmat szervezte és vezette.

Bródy Ernő dr.

a következőkben nyilatkozott A Reggel számára:

— Az augusztusi bérnegyed előtt kereskedelmi és ipari érdekképviseletekkel együtt mozgalmat indítottunk, hogy a lakás- és üzletbért ne egy évnegyedre előre kelljen, hanem havonként, három részletben lehessen fizetni. A népjóléti miniszter akkor e kérelmet azzal az indoklással utasította el, hogy a háztulajdonosokat kötelezni akarja a házak tatarozására és emiatt kell a bér egyszerre. De nemcsak erről volt szó, hanem 100 milliárd tatarozási hitel szükségének, fölvételének és kiadásának módjairól jelentek meg nagy elaborátumok. Ma meg lehet állapítani, hogy a tatarozási akció esődtől mondott, mert

Budapest 20.000 épületéből összesen 42 házat renováltak

és 100 milliárd hitel helyett nevétségesen csekély összeget fordítottak erre a célra. A tatarozási érv tehát elesett, de novemberben különben sem lehet tatarozni, így az most már nem is időszéri.

A gazdasági helyzet ma rosszabb, mint augusztusban volt.

Üzlettelenség, pénztelenség, munkanélküliség, keresethiány — *lidércnyomás* ül a lelkeken. Ily helyzetben nem lehet dogmának tekinteni azt a háború előtti időből származó gyakorlatot, hogy a lak- és üzletbért negyedévenként előre kell fizetni. E fizetési mód a békeviszonyokhoz igazodott. De nincs akadálya annak, hogy

az előleges fizetési kötelezettséget havi részletekben lehessen teljesíteni.

— Már a múlt alkalommal szó esett arról, hogy a szanálási törvényben a lak- és üzletbérré megállapított emelkedési arányt nem kellene-e revízió alá venni? Erre azt válaszolták, hogy a szanálási előirányzatot nem lehet megbolygatni, mert ez zavart idéz elő. Én tehát csak arról szólok, ami nem okoz zavart. Mintán az állam a legigazságatlanabb adó, a *kincstári haszonrészesedés* címén megkapja azt, amit kikötött, a háztulajdonos szintén, nem esik el tehát senki sem semmitől, senki sem károsodik, a három havi részletfizetésnek nincs akadálya. A szanálási törvény kifejezetten módot és alkalmat nyújt ily tartalmu rendelet kibocsátására.

— Mit lehet és kell tehát most tenni?

Összehívatom a kis választmányt, a nagy választmányt, a főtanácsot, az igazgatóságot, a közgyűlést, a nagygyűlést. Alkotmányos érzü-

letemnél fogva a tanácskozás alapján kialakult határozathozatal híve vagyok. De

Budapest népe ma oly lelki izgalmak és fizikai nélkülözések között él,

hogy nem kell ok nélkül idegesíteni, amikor a megoldás kézen fekszik. Nem estem nagyvárosi hőbortba, de merem állítani, hogy Budapest lelke — s miután ez nemcsak fővárosi, hanem országos ügy, — s a városi lakosság óhaja szólal meg általam, amikor gyűlés és deputációzás nélkül kérem a népjóléti miniszter urat:

adjon ki rendeletet, mellyel a novemberi lak- és üzletbérek három havi részletben való fizetését engedélyezi.

— Ha pedig a miniszter ur rendeletét kibocsátása előtt ismertetni akarja az alkotmányos tényezőkkel, intézkedjék ő vagy a bizottság aziránt, hogy a drágasági, vagy a harminchármas bizottság még idejében összeüljön és minden fölmerülhető részletkérdést elintézzon. Ma nem szónoklatokra, hanem cselekedetre van szükség!

Mindössze ötszázán kérvényezték eddig a rádió-készülékek engedélyezését

A rádiórendelet enyhíteni fogja az eddigi elriasztó rendelkezéseket

(A Reggel tudósítójától.) Alig néhány hónapja, hogy a hivatalos fórumok végre Magyarországon is foglalkozni kezdtek a rádióüggyel s ennek eredményeképpen legelső sorban azt sűtötték ki, hogy a rádió-készülékek használatát

„magasabb állami érdekekből“

a speciális hazai viszonyoknak megfelelően szabályozni kell. Mindenekelőtt pedig csakis oly rádió-készülékeket szabad az érdeklődők rendelkezésére bocsátani, amelyek kizárólag a hazai leadó állomások közléseit foghatják csak föl s külföldről érkező, hosszabb hullámok befogadására alkalmas készülékeket nem szabad a publikum kezébe adni. Kétségtelen, hogy a közönség érdeklődése néhány hónappal ezelőtt még a legnagyobb mértékben föl volt esigázuva a rádió iránt s az amatőrök egész táborára igyekezett behatolni a rádió titkaiba. Míg azután nemrég megjelent a rádió-ren-

delet, egész sereg tiltó rendelkezéssel, para-grafussal. Nem esoda, hogy a publikum érdeklődése ily körülmények között lelohadt. *Gazdy Jenő*, a posta- és távirdaigazgatóság rádió-osztályának vezetője — akihez a hazai rádió-ügy fiaskója tekintetében közlelbi kérdéssel fordultunk — a következőképpen jellemezte a rádió-ügy mai állását:

— A hazai rádió-ügy egyelőre stagnál, miután be kell várunk a nemrég megjelent rendelet végrehajtási utasítását. Remélhetőleg a végrehajtási utasítás el fogja oszlatni azokat a félreértéseket, amik utabban a rádió-üggyel kapcsolatosan fölmerültek. Így az új végrehajtási utasítás meg fogja engedni, hogy 2000 méter hosszúságig terjedő hullámok fölfogására alkalmas készülékek is a közönség rendelkezésére bocsáttassanak.

tehát külföldről jövő hullámokat is fölfoghassanak a készülékek birtokosa.

Természetesen bizonyos korlátozások szükségesek lesznek magasabb állami érdekekből, de hát ezek nemigen fogják megzavarni — remélhetően — a rádióhoz fűződő egyéb szórakozásokat. Sajnos, egyelőre nemigen tapasztalható a közönség köréből nagyobb érdeklődés s ebben a pillanatban alig 400 kérvény fekszik az illetékes fórumok előtt rádió-készülékek engedélyezése iránt, remélhető azonban, hogy a végrehajtási utasítás megjelenése után az érdeklődés erősen fokozódni fog. A székesfehérvári rádió-állomás már elkészült, amely a csepeli állomáshoz jóval nagyobb akció-lehetőségekkel rendelkezik, mert míg a csepeli állomás főként Ausztriával, Németországgal, Hollandiával kapcsol össze bennünket, addig a székesfehérvári állomás akár Párisba és Londonba is könnyen továbbit elektromos hullámokat. Egyébként legközelebb Párisban nemzetközi rádió-konferencia lesz, ahol az egyes államok rendezni fogják a forgalomban utabban fölmerült vitás jogi kérdéseket.

Eddig az érdekes nyilatkozat, amelynek egyik megdöbbentő adata, hogy Magyarországon mindössze négyszáz ember óhajt magának rádió-készüléket beszerezni. Az ugyancsak háborúvesztes Ausztriában több mint 200.000 készülék van működésben, míg Németországban csaknem 3.600.000.

SZENZÁCIÓS

SZÖRME-

UJDONSÁGOK

ÁRBAN

MINŐSÉGBEN

ELKÁN GYULA

VII, KÁROLY-KÖRUT 19

Lányi-butor tartós!

Podmaniczky-utca 27
Teréz-körut sarok Nyugatnál

Az ország legnagyobb faiskolája
UNGHVÁRY LÁSZLÓ-FÉLE
faiskola, szőlő- és borgazdasági rt.

CEGLÉD

Arjegyzetek kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
„Műkedvelő és Haszonkertészet“ című illusztrált szakmunkánk 50 ezer koronáért megrendelhető

Kertművészeti és telepítő iroda:

BUDAPEST

IV, Ferenciek-tére 3, félémelet-14. Telefon: J. 152-07

Faiskolai lerakatok:

Budapest I, Villányi-ut 16. szám, Weltegi Sándor
VII, Erzsébet királyné-ut 39. szám, Tost Ferenc

Mi-i-i?
NEM HALLOM!

MOST HALLOM

mert EMERGÉ HANGVÉDŐ
HASZNÁLOK

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN

Szereljen telefonjára

eredeti

„Emergé“ hangvédőt!

Az eredeti „Emergé“ hangvédő a legkitűnőbb szivacskaucsukból készül. Idegeit kiméli

Kellemes

Higiénikus

Hangvédő

Minden külső zaj mellett, a legnagyobb lármá közepette is, nyugodtan telefonálhat
Kapható minden dohánytözsdeben. Ára 15 000 korona

ABONYI ARTUR MŰSZAKI KERESKEDELMI RT

Budapest V, Súlyom-u 13. Telefon: 97-78, 169-57, 17-10

SZÍNHÁZ MOZI

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

ott volt a „Marica” premierjén?

— Nem, de a főpróbán.

— Akkor nem is látta az igazi „Marica”-t, mert az előadás tulajdonképpen a főpróbát a premierrel elváltató 24 óra alatt érett nagy sikerrel. A premierig ugyanis a főpróba szövegének előadásának némely vadhajítását szerencsés kézzel operálta le Tihanyi, a darab rendezője, úgy, hogy a premier entuziazmusát, amely legelsősorban Kálmán muzsikájának szövege, nem akadályozhatta meg a muzsikára méltatlan, buta librettó sem. Kálmán muzsikája azonban úgy ömlik végig a darabon, mint egy fontain lumineuse ragyogó sugarai, fényben és gazdagságában, színt, erőt, szívet kapnak még a lélek- és ötletnélküli mondatok is. Kálmán Imre maga is szinte csodálkozva látta a premieren, hogy darabja egyetlen nap alatt milyen változáson ment keresztül. Kálmán vasárnap délelőtt a következőkben mondta el „A Reggel”-nek impresszióit darabjának budapesti premierjéről:

— Ez a darab színrekerült már Bécsben és Berlinben is. Sikere volt mindenképp. De azt az egyet mondhatom, isten látja telkem: ilyen szép estém, mint ez a premier, soha életemben még nem volt. A főpróbától a premierig szünt, tempót, szárnyat kapott a darabom, itt jött ki az, hogy csupa derékasszau színész játsza a szerepeket, akik a versenyben futották ki teljes formájukat.

— Oriási.

— „A Reggel” reflektorát hadd vetülsem elsősorban Lábass Jucira, aki olyan volt, mint egy rózsaszínű orgonafa a Marica grófnő szép szerepében. Egy magyar Carmen, akinek hangja és játéka először életében érte el teljességet és igazán a primadonna-régiókat. A többi szereplőt körbe csoportosítva így mutatom be: Rátkai búvársz, aki egy fakir titokzatos énjével csinálja meg „mesze semmi, fogd meg jól” szerepét, Kiss Ferenc, a darab délibábja: napos, tüzes és magyar és — igen: Vaaly, aki nem lett méltatlan a „signum laudis”-ra, bájos, elegáns kis mágnásleány. A többiek: Pálmay Ilka, Laibár, Szirmai és Tihanyi, a rendező, akinek presztízst és az előadás egész biztosan európaivá fogja kiszélesíteni.

— Jézusom, hiszen már olyan széles, hogy alig fér be a színpadra!

— Hja, kedvelt hívem, Bendeguz, ez már a korral jár, mindenki hiszi. Soha a masszőröknek olyan jó dolguk nem volt Pesten, mint a sovány 1924-ik esztendőben, ahol bárónék és bankárnék a primadonnákkal vetélkedve soványítják magukat. Ismerek egy primadonnát, aki igen különös módját eszelte ki a soványító kurának... De ne szólj szám, nem fáj fejem...

— Tessék egy aspirin.

— Igy még igen. Hát azt eszelte ki, hogy reggelenként a csöndes Margitsziget fűt mássza meg, a fa alatt pedig ott áll partnere, a bonviván, hogy ha eselleg lepottyanna, hát az ölébe pottyanjon. Naponta három-négy fát is megmászik s majdnem ugyanannyiszor le is pottyanj; eredeti, mi?

— Römök. És fogj legalább!

— Na hallja? Mint a patyolat. Most pedig a kis kitérés után, más fordulattal át óhajtok térni a Vígsházra, amelynek véleménye szerint a Mórész-darab nagy sikert jelent. Szerdán van a premier s másnap, csütörtökön már meg is kezdődnek a Molnár-darab próbái, lévés tehát az a híresztelés, amely nemcsak színházi körökben, de a publikum körében is szárnyra kapott, hogy Molnár a darabját a Vígsházról visszavette.

— Én úgy hallottam, hogy csak elhalasztotta. A rossz konjunktúra...

— Hát, amint látja, ez sem igaz. Molnár után egymásután két magyar szerző következik: Szép Ernő és Lengyel Menyhért. Szép Ernő november 1-jére fejezi be „Azra” című darabját, Lengyel Menyhért pedig tavaszra kerül színpadra a „waterlooi csata” című darabjával, amely a darabban egy filmnek a címe, az egész darab is filmkörökben, filmszínházak között játszódik.

— ...ansanté!

— De művelt lett kend, kómé! Csak meg ne ártson a kedves egészségének. Előbb azonban Molnár még egyszer színpadra kerül, még pedig a Magyar Színházban. A Magyar Színház ugyanis Darvas Lilinek öt bucsuelőadást rendez, még pedig „A vörös malom”-mal, ebben bucsuzik pénteken, szombaton, vasárnap délután és este és hétfőn Mima szerepében. Somlay szerepét, Jánost, egy új színész, Kémüves Sándor fogja játszani.

— Éjja, éjja, alala!!!

— No, maga aztán jókor lesz fascista. Talán levelet kapott Mussolinótól? Szóval, kedden este „A vörös malom” utoljára és szerdán a „Masamód” reprise. Hogy aztán mi jön a Magyarban, az e pillanatban még bizonytalan. De Faludi az induló párisi szezon három nagy sikerét már lekötötte. Az egyik Henequin és Weber urak darabja, a „Monsieur de Saint Coeur”, amely Brasseurnek, a legnagyobb párisi kómikusnak nagy sikere, a Palais Royalban megy. Arról van benne szó, hogy Monsieur de Saint Coeur, egy előkelő bankigazgató, minden délután 5 órakor szokott járni a babájához, de a pénztárnoka nevében. Ez a pénztárnok aztán természetesen belekerül az egész ügybe, ezt a szerepet játsza Párisban Brasseur (nálunk majd valószínűleg Rátkai), amiből hallatlanul mulatságos históriák kerekednek.

— Römök, römök, römök.

— A másiknak a címe „Le singe, qui parle” (A beszélő majom), amelyben egy orangután játsza a főszerepet, az egész darab cirkuszművészetben játszódik. Fauchois ur irta.

— És a harmadik?

— Mondja, siet? A harmadik Felix Gandera új vígjátéka, a „Dame de chambre”, amelyben a férj a szobalányját fölrendeli a legénylakására, de a legénylakásra a szobalány helyett a felesége megy el, aki véletlenül tudomást szerzett férjüröm galád terveiről. Ami még nem volna különösebb baj, de a lakást közben kölcsön adja egy barátjának a szobalánnyal együtt...

— Te jó Isten!

— Hát igen, ebből bizony a legfrivolabb bajok lesznek, de hát az a jó Isten régül is elintézi a dolgokat: a szobalány a barátnál marad, a férj és feleség kölcsönösen sűrű fátyolt vetnek a multra, illetve a legénylakásra.

— Rééméék.

— Azt elhiszem, hogy ez leszik magának, maga kis yorkshirei. Ezek után pedig gyereünk vissza Budapestre, mégpedig a Renaissanceba, ahol Földes Imre fehér darabját, a „Kis muszkák”-at próbálják. Somlay Artur a „Kis muszkák”-ban Gergő Estvánt, a Mandzsuriál-járt parasztot játsza. A tegnapi próbán éppen a főjelenetet próbálja a partnerével, de — egyszerre csak föllamad benne a rendező, hogy neki látnia kellene ezt a fontos jelenetet és ami a legfontosabb: önmagát! — de alulról a nézőtérrel. Se szó se beszéd, lerohan a színpadról a nézőtérre és rákiált az ott ülő szerzőre, Földesre: „Édes öregem! — eredj föl a színpadra — játszhelyetted, én meg nézem te helyetted”. Földes fölment, végigjátszotta a jelenetet. Somlay beállította Földes képében önmagát. A jelenet végén meg is gratulálta Földest: „No, most már bátran játszhatod a Gergőt te is, helyetted. Keeskemétem”.

— Nagyon jár nekem maga a próbákra...

— Muszáj, csecém, különben minden darab-

nak sikere volna. Manapság nem könnyű Intim Pistának lenni, pláne „kimaradt”-nak. Pedig látja, a lapokból kimaradt a kis Zahler lány neve, az Erzié, akiről a Terézkerületi Színpad premierjén kiderült, hogy a — Nemzeti Színházba való. A nővéréről, Magdáról nem is beszélve: az meg egy táncosoda. Na aztán két, a szezonból eddig kimaradt primadonna reaktíválásáról is tudok ám, kékás.

— Na!

— Az egyik Honthy Hanna, akit Sebestyén Géza visz vissza a színpadra, ahonnét, bizony, hiányzott eddig is. A másik Dolinay Ilona, akit az Apolló-Kabaré akar leszerződtetni.

— Nincs az Apollónak annyi esze. Na és a pletyka?

— Van, van, ne izguljon. A szegény torreadorokkal Pestre érkezett egy ragyogó kisasszony, aki Inge Rose néven híres spanyoltáncosnő, aki külföldi varietéknél. És a szegény torreadorokra jellemző, hogy nemcsak az ingüket, de a Rózájukat is Pesten hagyták, mert Inge Rose kisasszony már vissza sem tér a régi Spanyolra a peches pikadorokkal, hanem itt marad Pesten egy deli külföldi attasé védőszárnya és valutái alatt...

* A főváros hajlandó leszállítani a színházak vígalmi adóját. A Reggel jelentette annak idején, hogy a Budapesti Színházgázatók Szövetsége lépéseket tett a főváros pénzügyi osztályán a színházak magas vígalmi adójának leszállítása érdekében. Eddig ugyanis a színházak idegen nyelvű előadás után 20%, a premierok után 15%, rendes előadások után pedig 10% vígalmi adót fizettek. A főváros illetékes ügyosztályán kijelentették, a Reggel tudósítója előtt, hogy a főváros méltányolva a színházak rossz anyagi helyzetét, hajlandó e kérdésben engedelményeket tenni. A közeli napokban tárgyalások indulnak meg a főváros és a színházgázatók között s ezeken fogják eldönteni, vajjon az adókulcsokat mérsékelik-e, vagy pedig általános összegben fogják a vígalmi adót az egyes színházakra nézve megállapítani. A színházgázatók egyidejűleg a főváros által nyújtandó engedelményeken túl is mérsékelni óhajtják a helyarákat.

* Bajor Gizl — „A masamód.” Jövő szerdán játszák a Magyar Színházban először Heltai Jenő aranyos költésztől, aranyos humortól ragyogó vígjátékát, „A masamód”-ot Bajor Gizivel a címszerepben. Heltai gyönyörű darabjában az illusztris primadonnának alkalma nyílik arra, hogy modern francia dalokat adasson elő, ami külön szenzáció lesz az előadásnak. Forrai Rózsi, Gombaszögi Elka, Halmi Margit, Csontos, Rabinyi, Kertész Endre, Abonyi, Vágó nevét látjuk még „A masamód” színlapján. Pénteken, szombaton, vasárnap délután és este, továbbá hétfőn Molnár Ferenc nagy vígjátéka, a „Vörösmalom” kerül színpadra, Darvas Lili bucsuelőadásaként.

* A „Nótás kapitány” hete lesz a Fővárosi Operett-színház jövő hete is. Esteről-estére Farkas Imre szenzációs operettjét adják a premier nagyszerű szereposztásában. Vasárnap délután mérsékelt helyarákkal a „Drótostó” kerül színpadra.

* A Vígsház hetének eseménye a „Vadkan” szerdai bemutatója lesz, amely iránt a nagy színházi és irodalmi eseményeket megillető érdeklődés mutatkozik. Mórész Zsigmond történelmi színdarabja mellett az „Imádóm!” és a „Bunbury” töltik be a műsort. Vasárnap délután az „Imádóm!” kerül színpadra mérsékelt helyarákkal.

* A Városi Színházban hétfőn és szombaton a nagy-sikerű „Máryvaszka királykisasszony” című balletet adják. Kezden a „Tosca”, szerdán „A denevér”, csütörtökön és jövő vasárnap este „A mikádó” van műsoron. Pénteken „A szökött katona” kerül színpadra a Nemzeti Színház együttesével.

RENAISSANCE SZÍNHÁZ

1924 október 25-én, szombaton először

Kis muszkák

Földes Imre 3 fölvonásos vígjátéka.

(Somlay, Táray, Berezny, Maklár, Tökés Anna, Nagy Margit, Bordás Rózsi, Földy Anna)

Renaissance Színház műsordarabjai:

Csókoljon meg!

Tristan Bernard — Heltai-vígjáték

Haláltánc

Strindborg-dráma

Kisértetek

Ibsen-dráma

Vasárnap délután fél helyárak

Marica grófnő

Király-Színház

Óriási sikere van az új műsornak a

Békeffi kabaréjában

Nagymező-utca 17

Telefon 17-97

Apolló-Színház műsora csodás

„Az ország nem a lármásan tülekedő csürhée, amely az utóbbi években grasszál, erőszakoskodik és a mellét verdesi!”

Krúdy Gyula vallomása huszonötévesztendő jubileumának előestéjén

(A Reggel tudósítójától.) Krúdy Gyula huszonötéves írói jubileuma alkalmából *A Reggel* munkatársa fölkereste az ország-szerte emlegetett író eszende margitszigeti lakásán, abban az ódon, egyemeletes házban, amelyet a régi margitszigeti lakók manapság is főhercegi kastélynak neveznek, mert valamikor itt nyaralt a nevezetes nádorispán, valamint itt kerteszkedett a mostani József főhercegnek az édesapja is.

A hercegi család számára épült tágas termekbe már beköltözött az ősz hűvössége, Krúdy Gyula télikabattal a vállán rendezgeti könyveit, amelyek egy egész faliszekrényt megtöltenek. *Hány könyve jelent meg Krúdy urnak eddigi írói pályafutása alatt?* — teszi föl az első kérdést *A Reggel* munkatársa.

— Körülbelül hatvan, ha a második és harmadik kiadásokat nem számítom. Sok könyvem első kiadása úgy elfogyott, hogy már magamnak sincsen belőle. Így például *A vörös postakocsi* és a *Szindbád-novellák* első kiadását hirdetés útján keresem, de sajnos, még nem jelentkezett eladó. Valamikor a mostani megszállott Magyarországon vették leginkább a könyveimet, a drágálatos felvidékiek, a kimondhatatlanul kedves Erdély, Délvidék. Bizonyosan ott vannak ezek az első kiadások. *A megmaradt Magyarországon hiába keresem tehát őket.*

— Sziveskedjék megmondani, hogy kinek jutott eszébe huszonötéves írói jubileumát megünnepelni?

— Nem nekem, sem a könyvkiadóimnak. Fölöttem szinte változatlanul szaladtak el az évek, manapság is kezdő, fiatal írók képzelem magamat, aki féltéken kopogtat műveivel a szerkesztők ajtaján. Hígyje el, éppen olyan szerény, igénytelen, föltűnés nélküli életmódom van, mint akár 20 esztendő koromban, amikor az egyetlen barátom a városban Kaposy József főtisztelendő ur, a „Magyar Szemle” nevezetes szerkesztője volt, akit tavalyi halálzásakor úgy megsirattam, mint egy gyermek. *Mintha második apámat vesztettem volna el.*

— Tehát kinek jutott eszébe, hogy Krúdy Gyula ur huszonöt esztendeje jelentős értéke a magyar irodalomnak? — kérdezie *A Reggel* munkatársa.

— Blau Károly nyugalmazott honvédhuszárkapitánynak Nyiregyházán. Furesa, de így van. Blau Károly kapitány — aki kevés katonai nyugdíjából eszende el — vetette föl azt az eszmét a százésztendő jubileumát ünneplő Nyiregyházán, hogy a városnak van egy bizonyos fia, aki ebben az évben tölti be huszonötévesztendő szolgálati idejét. Az ilyen régi katonák nem hagyják magukat elítélteni kedvence öfleteiktől. Ilyenformán történt, hogy Nyiregyházán mind többen szereztek arról tudomást, hogy a város szülötte annyira megöregedett, hogy megérdemelne legalább is egy pohárköszöntőt a születésnapja alkalmából.

A jóbarátaim, a jóembereim, a földijeim, a testvéreim Blau Károly noszogatására összefogtak és szombaton, október 25-én, Nyiregyházán megtartjuk a huszonötévesztendő írói jubileumot. *A Gazdák és Kereskedők Köre* volt szíves magára vállalni a házigazda szerepét. Bizonyosan nagyon finom, magyaros vacsorát főznek aznap este.

— Mondja meg Krúdy Gyula ur, mit érzett huszonöt esztendő alatt, amíg Budapesten lakott?

— Mindig átutazó, fogadói vendégnek éreztem magamat, ugyanezért több évtizeden át csak szállodában laktam, mindig utrakészen, hogy az apám és nagyapám mellé elmehessek a nyiregyházi Morgó-tetőbe. Habár sokan kedvesek, vendégszeretők is voltak hozzám ebben a városban. *Így felejthetetlen hálával kell megemlékeznem Bárczy István pesti polgármesterről, aki egykor nekem, a beszármatottnak ítélte a székesfőváros irodalmi díját, amelyet a megboldogult Ferenc Józsefről neveztek el.* Manapság már nincsenek Bárczy Istvánok, hogyanezért kedvetlen és fanyar ez a pesti élet.

— Milyen irodalmi irány vonzotta leginkább huszonöt esztendő alatt?

— Miután őseim, a nógrádi Krúdyak, Nagy Iván és nemesi diplománk szerint — felelt a költő — már Róbert Károly királyunk alatt *testei és vérei voltak a magyar nemzetnek*, nagyon természetesen én, a késői maradék sem lehettem más, mint *teste és vére ennek a nemzetnek*. Nem nagyon jutott eszembe, hogy idegenségekért rajongjak a hazám és annak irodalmán kívül. Itt különben is mostanában is úgy érzi magát minden valamirevaló író, mint

egy honfoglaló, akinek kötelessége visszahódítani az országot, a magyarságot az idegen, betolakodott, föllükerekedett, svábok és egyéb rosszfajták hatalmából.

Soha így nem érzett még Magyarországon. Minden becsületes magyarnak, főként pennáját megtisztelő íróembernek, talpra kell állnia, hogy az elvakított, meglévesztett, gonosz irányba fordított magyarságot ismét arra az utra terelje, amely uton őseink, apáink nagygyá, boldoggá tették ezt az országot.

Ez az ország ma is a miénk, magyaroké, nem pedig azé, a lármásan tülekedő csürhée, amely az utóbbi években grasszál, erőszakoskodik és a mellét verdesi!

— Nekem sohasem jutott eddig eszembe az, hogy hitvallást tegyek magyarságom mellett. Magyarnak születtem, más nem lehetek. De most a szégyen pirja futja be arcomat, amikor azokat az embereket látom és hallok, akik kérkedve abból akarnak megélni, hogy jobb

magyaroknak mondják magukat másoknál. *Megyek haza, Nyiregyházra, a magyar testvéreim közzé.*

— Más mondanivalója nincs Krúdy Gyula urnak a jubileuma alkalmából?

— Holnap lesznek negyvenhat esztendő, ezt a napot eszende és békében és elgondolkozva akarom tölteni. Végeredményében nem is haragszom senkire, legfőjebb magamra, hogy ilyen sokáig éltem. Isten velünk.

Nádossy

még az országos főkapitányság megszüntetése előtt elhagyja állását

(A Reggel tudósítójától.) Nádossy Imre országos főkapitány már napok óta nem jár be hivatalába. *Utolsó csütörtökön délelőtt jelent meg a belügyminiszteriumban, akkor is csak tíz percet és azóta vidéken tartózkodik.* Politikai körökben azt következtették ebből, hogy

Nádossy bukása most már rövid időn belül formálisan is bekövetkezik

és errevaló tekintettel máris szabadságoltatta magát. *A Reggel* munkatársa

teljesen beavatott helyre

fordult fölvilágosításért, ahol a következőket mondták:

— Az országos főkapitány esütörtök óta csakugyan nem járt a belügyminiszteriumban, de kedden valószínűleg újból átveszi hivatalát.

Ez azonban nem jelenti azt, mintha a kormány elejtette volna az országos főkapitányság megszüntetésének a tervét.

De az országos főkapitányság törvényen alapszik és éppen ezért csak törvénnyel szüntethető meg.

Az erről szóló törvényjavaslat kidolgozására még ebben az évben sor fog kerülni,

mégpedig azokkal a takarékosági intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek a szanalás végrehajtásának eredményességét fogják szolgálni. Kétségtelen az is, hogy Nádossy Imre országos főkapitány nem fogja megvárni, amíg ez a javaslat törvényerőre emelkedik, hanem már jóval előbb szabadságoltatni fogja magát és távozni fog állásából.

Nőknek nélkülözhetetlen a

TEA
„tartalomdus”

AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTAL A LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

Magyar Agrár- és Járulékbank Rt. vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönyelm: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron lóhere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat kér

Magyar királyi Osztálysorsjáték

66.000 sorsjegy 27.500 nyeremény

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

1.500.000.000
(egy és fél milliárd korona)

1 jutalom	à 1000 millió	3 nyeremény	à 20 millió
1 nyeremény	„ 500 millió	2 „	„ 15 millió
1 „	„ 200 millió	9 „	„ 10 millió
1 „	„ 100 millió	2 „	„ 6 millió
1 „	„ 80 millió	12 „	„ 5 millió
2 „	„ 60 millió	27 „	„ 4 millió
1 „	„ 50 millió	60 „	„ 3 millió
3 „	„ 40 millió	130 „	„ 2 millió
2 „	„ 30 millió	460 „	„ 1 millió
3 „	„ 25 millió		stb. stb. stb.

Összesen 13.284 millió korona az 5 osztályban

Első húzás november 12 és 14

A sorsjegyek hivatalos árai osztályonként:

Nyelend 7500 K	Negyed 15.000 K	Fel 30.000 K	Egész 60.000 K
-------------------	--------------------	-----------------	-------------------

Sorsjegyek az összes elárusítóknál kaphatók

VASÁRNAPI SPORT

Sulyos vereséget szenvedtek a zöld-fehérek a bajnokcsapatától

MTK-FTC 11:2 (4:1) — A mezőny legjobb embere Orth volt, aki egymaga öt gólt rugott — Az ellenfél táborából Blum emelkedett ki Hungária-uti pálya — 20.000 néző — Bíró: Gerő Ferenc

(A Reggel munkatársától.) A „futballderby”-nek elkeresztelt FTC-MTK-mérkőzés vasárnap váratlan eredménnyel végződött.

A zöld-fehérek katasztrofális vereséget szenvedtek az MTK-tól,

mert közvetlen védelmük egy harmadosztályú csapatét sem érte el. Hátsoruk volt a legerőteljesebb, amelyből Blum agilis játékaival emelkedett ki. A ferencvárosi csatársor fáradhatatlan volt, de hiányzott az irányító ész és éppen ez volt az MTK erőssége.

Orth György — a mezőny legjobb embere — élete egyik legszebb játékát produkálta.

Ördögös technikájával, ötletességével magával rántotta társait és szinte elsöpörtek maguk előtt minden ellenállást.

Orth egymaga öt gólt lőtt, Molnár harmat, Opató, Jeny és Mandl egyet-egyet, tehát összesen tizenegyet!

Ezzel szemben a ferencvárosiak Kohut révén tizenegyesből és Héger lerohanásából szereztek meg két góljukat.

A vasárnapi eredmények alapján az MTK a bajnokság élére került, az FTC pedig a második helyről a nyolcadikra zuhan. Az újpestiek változatlanul az utolsó helyen fekszenek.

A mérkőzés előtt az öltözőkben bizakodó a hangulat. Az újságírók tippelésre szólítják föl a futballistákat, akik, mint a jó vadászok, nemigen mernek a medve bőrére előre lépni.

Az MTK-ból Nádler, a „Publi” itt is hazárdor: — „Feszt” vagyok a mérkőzésre, jelenti ki önértékesen. Orth Gyuri óvatosságra így szól: — Az egyiptomi mecset óta nem merék tippelni, mert félek, hogy egyszer a — bádögösköktől is kikapunk. A zöld-fehérek táborából Blum „Zoli”, a csapatkapitány nagy komolyan csak ennyit mond: — A csatársorunk...

Az első negyvenöt perc.

A küzdő felek a következő összeállításban lépnek a pályára:

FTC: Amsell — Rupricht, Janesár — Fuhrmann, Blum, Matkóvits — Héger, Steczovits, Sándor, Szalay, Kohut. **MTK:** Kropacsék — Mandl, Senkey — Nyul I., Nyul II., Nédler — Braun, Molnár, Orth, Opató, Jeny.

Az FTC választás MTK kezd közepes erejű szél ellen. Már az első percben megszólal a „nagy zenekar”, a 20.000 főnyi tömeg, mert az ellenfelek hatalmas lendülettel törnek egymás kapuja felé. Már a 2. percben majdnem gól esik a zöld-fehérek hálójába, de Amsell még idejében kornerre ment. Félperc múlva pedig Szalay lövése megy el hajszálhárnyra Kropacsék kapujától. Megújuló MTK-támadás során

Orth a 4. percben előre tőr és 25 méterről bal lábbal csavart lövéssel megszerzi a vezető gólt.

Ezután percekben át a ferencvárosiak támadnak, de már a 12. percben Orth váltott lábba újabb pompás gólt lő.

Változatos mezőnyjáték után a 24. percben korner esik az MTK ellen. A következő percben Jeny egy veszélyes lerohanásából a labda a kapu — mellé kerül.

A 27. percben Orth és Jeny összjátékából Molnár közvetlen közelből lövi a harmadik gólt.

Két perc múlva Szalay veszedelmes lerohanás után külső kapufát talál. Kis idő múlva Orth kitör, bombalövése a kapu felé megy. A 35. percben Molnár az egész FTC-védelmen keresztül verkedve, 10 méterről négyre szaporítja a gólok számát. Pár perc múlva Mandl a 16-oson belül handsét vét.

A megített tizenegyet Kohut a védést meg sem kísérelő Kropacsék mellett a hálóba piasztrozza. 4:1.

Öt perc múlva Héger rendkívül erős lövése a felső kapulécet surolja. A 44. percben korner az FTC ellen. Az utolsó pillanatban Jeny megint a kapu mellé lő.

A féldőben a helyzethez mérten az MTK legénysége hangos a jókedvtől, a ferencvárosiak pedig erősen biztatják — egymást, de látszik rajtuk, hogy nem bíznak — önmagukban.

A mérkőzés második fele is az MTK fölényét mutatja. Orth szenzációs formában van és — góles.

A 3. percben mindenkit maga mögött hagy és a kifutó Amsellt becsapva, labdáját a kapufáról ér a hálóba. 5:1.

Ezután az FTC többször közelíti meg az MTK kapuját, de csak Héger lövése veszélyes a 15. percben. Két perc múlva Opató, Orth és Nádler révén hatra szaporítja a gólok számát. Egy perc múlva pedig Braun-Opató összjátékából Orth a hetedik gólt rugja. A 19. percben korner az MTK ellen. A 21. percben Jeny egyéni játékban a nyolcadik gólt „rándolja” be. A 24. percben Braun összecsap Janesárral, régi tőrbejába kiújul és úgy viszik ki a pályáról. A megített tizenegyet Mandl be-rugja. 9:1. A meggyöngyült MTK azonban tovább is veszélyes. A 31. percben Orth és Rupricht összejátékából, ahonnan a mentők a Szent István-kórházba szállították.

A 40. percben Héger szédülletes lerohanásból a bal sarokba éles gólt lő. 9:2.

Egy percre rá Molnár Orth révén a 10. gólt vágja be. Majd

a 43. percben Orth egyéni akcióból a mérkőzés leg-szebb gólját lövi. 11:2.

A 44. percben Kropacsék közvetlen közlőrel véd egy nehéz labdát. Az utolsó pillanatban korner is esik az MTK ellen, de rugására már nincs idő. Gerő Ferenc bíró a mérkőzés alatt több kisebb hibát ejtett, de mindvégig jól követte az erősimu játékot.

A mérkőzés után

Brüll Alfréd, az MTK elnöke ezt mondta: — Különös pech üldözte az FTC-t, legkiválóbb ellenfe-lünket. Nem hiszem, hogy valaha még ilyen győzelmet tudnánk aratni fölöttük.

Szigeti Imre, az FTC elnöke így szól: — Erős vereséget szenvedett a csapatunk rövid idő alatt és ezt még nem hevertük ki. Majd jövőre!

Gerhárd Lajos

BEAC-VAC 1:1 (1:0). Lóverseny-tér. Bíró: Koós Tivadar. A két kemény csapat mindvégig heves és változatos küzdelmet vívott. Az első féldő a BEAC fölényét mutatja, ami a 26-ik percben Pluchár góljával kifejezést is nyer. A mérkőzés második felében is jó ideig az egyenetlenség van a frontban. Majd a vívők kereked-nek fölül és a 38-ik percben Borsos révén kiegyenlítenek.

BTC-UTE 0:0. Lóverseny-tér. Bíró: Fenyves M. A mérkőzés első fele durva volt és ezért ekkor egyetlen egészleges akció sem esett. A második 45 percben már változatos és fair a küzdelem. A piros-fehérek részéről Horváth, az újpestieké pedig Jeszmás biztos gólhely-zeteket hibáznak el. Bár általában az UTE van fölény-ben, a BTC lerohanásai többször hozzák veszélybe az ellenfél kapuját. Az utolsó góllövési alkalmat Schweng szalasztotta el.

KAC-Zugló 1:3 (0:0). Sárkány-utca. Bíró: Iváncsics M. A KAC volt a többet támadó fél, Zugló pedig a veszélyesebb. Az első féldőben és a második féldő elején a kispistiek voltak fölényben. Három eredménytelen korner után a 13-ik percben Gulyás centerét Gresch a kapu felső sarkába vágva, megszerzi a győztes gólt. Ezután a Zuglók veszik át a tempót és valószínűleg a kapujukhoz szerezik a kispistieket, de négy eredmén-ytelen kornerrel kívül mást nem tudnak elérni.

NSC-Törökvis 1:0 (0:0). Halom-utca. Bíró: Vértés Imre. A mérkőzés egyenlő erők küzdelmére mutatja, de inkább az NSC volt a szívósabb. Az első 45 percben erősen hullámzó játék folyt és különösen Gallovich tűnt ki bravuros védeivel. A második féldő az NSC fölényét mutatja, a vasutasok csak lerohanásokkal kísérleteznek. A 25. percben Rónay III. centerét Lantos elfogja, de a rárohán Spitz kirugja a kezéből a labdát és a hálóba emeli. Ezután a Törökvis lendül előre, de a Nemzetiek okos taktikával védekeznek és biztosítani tudják az eredményt.

Vasas-III. ker. TVE 0:0. Határ-utca. Bíró: Schiller Gy. Az első 45 percben a Vasasok vannak fölényben, de a szokatlan pályán csatárik nem tudnak boldogulni. Takács és Himmer vagy a kapu mellé lönek, vagy Neuhaus teszi ártalmatlanná a veszélyes labdákat. Ebben a féldőben a vívők ritkán, de veszélyesen támadnak. A második féldőben azután föllikerekednek, de a csatások a gól előtt tehetetleneknek bizonyulnak.

A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 7 pont (17:3). 2. VAC 7 pont (7:4). 3. NSC 6 pont (4:3). 4. III. ker. TVE 6 pont (4:4). 5. Törökvis 5 pont (14:6). 6. Vasas 5 pont (7:6). 7. KAC 5 pont (8:12). 8. FTC 5 pont (8:12). 9. BTC 3 pont (4:6). 10. Zugló-VII. ker. AC 3 pont (5:10). 11. BEAC 3 pont (1:12). 12. UTE 1 pont (0:4). — A másodosztályban továbbra is az Ékszerészek vezetnek 12 ponttal (12:2). 2. TTC 9 pont (11:7). 3. Föv. TKör 8 pont (17:12).

Legyőzték a budapesti II. osztályú válogatottakat Pécsen

(A Reggel tudósítójától.) A szelgmérkőzések során a fővárosi II. osztályú válogatottak vasárnap Pécsen a délnyugati kerület válogatottjaival kerültek szembe, akikről 4:1 arányú realis vereséget szenvedtek. Jövőre tehát a „Válogatottak sorlege”-ért első osztályú válogatottainknak kell mérkőzni a vidék leg-jobbjaival.

Egyéb eredmények. Második osztály: Ékszerészek-ETC 0:0. MTK II-FTC II. 3:0. FTC ifj.-MTK ifj. 2:0.

Magyarország gyorstűzelő bajnokáigai

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Országos Célőrvő Szövetség rendezésében vasárnap dönttek el a gyorstűzelő bajnokságok pisztollyal és hadifegyverrel. Ezzel befeje-ződött az idei célőrvő esztendő, amely alatt hatalmas lendületet vett ez a tipikus magyar sport.

Részletes eredmények:

I. Automatapistolya gyorstűzelő bajnokság: Bajnok Velez Zsófia (Magyar Jogász Sport Egyeslet) 18 lövésből 16 találattal. 2. Prokopp Sándor (Kispest-Szentlőrinci LE) 12 t. 3. Marschall Ernő báró (BPLE) II. t. 4. Szántó Sándor (BTC) 10 t. 5. Miklóssy Viktor (BPLE) 10 t.

II. Hadifegyver gyorstűzelő bajnokság: Bajnok Tettery Emil (BPLE) III. t. 2. Bogen Albert (BPLE) 98 p. 3. Oláh János (KSzLE) 94 p. 4. Trosztl Rudolf (BPLE) 91 p. 5. Prokopp Sándor (KSzLE) 81 p. Velez nem indult.

Az FTC házi bajnokságában vasárnap a következők győztek: 100 m.: Hajdu Sándor 11,3 m. — 400 m.: Nagy József 53,6 mp. — 110 m.: Ujfaluzy József 18,7 mp. — 1500 m.: Pakurár Sándor 4 p. 33,6 mp. — 3000 m. gyalog-lás: Szabilyár Péter 12 p. 58 mp. (Klubrekord!) — Magas-ugrás: Serfi Egyed 150 cm. — Súlydobás: Forbáth Sándor 13 m. 23 cm. — Diszkoszvetés: Toldi Sándor 40 m. 74 cm. — A helyezettek közül Szabadkai az 1500 méteren, Rockenbauer pedig a diszkoszvetésben tántek ki.

Az MTE 10 kilométeres országúti futóversenyében Steiner Pál (MTE) győzött Zöllner (MAC) és Kádár (ESC) előtt. Király Pál (ESC) és Kulcsár István (MAC) nem indultak. A csapatversenyben: 1. MTE, 2. ESC.

A külföldi birkózók kitűnően szerepeltek a MAC nemzetközi viadalán

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Atlétkai Club hagyományos nemzetközi birkózó viadala szép küzdelme-ket hozott.

A külföldiek: három osztrák és két német birkózó mind bekerültek a döntőbe,

amely hétfőn este 7 órakor kezdődik a Fővárosi Cir-kuszban.

Vasárnapi eredmények:

Magyar Armand (BAK) győz Halász ellen. Molnár (Tö-rokvis) győz Széll (Vasas) ellen. Mezőlián (Bécs) győz Szálnoki (BAK) ellen. Laczka dr. (MAC) Jámor (MAC) ellen. Szesztá (Bécs) győz Györgyei (UTE) ellen. Fekete (MTK) győz Ince (MAV) ellen. Rózsás (MTK) győz Zemkó (Szeged) ellen. Ulrich (Nürnberg) győz Hinter-stösser (Bécs) ellen.

Alagi löversenyek

Vasárnap befejeződött Alagon a legitím verseny-esztendő. Az utolsó napon került elődöntésre a Lovar-egyleti-díj, a Király-díj, Kanca-díj, Királyné-díj, és Leger-győztesek jelentek meg a startnál. A ring a Janek által vezényelt Sagat favorizálta. A Sanskrit-kanca vezetőlövát is kapott istállófőrszabán, Sane-ban. Sane hiva-tásának megfelelően jódarabon vezette is a hetes mezőnyt. Nyomában Bándt, Honfűtárs és Ascanio jártak. A rövid oldalon a vezető Bándt váltotta föl. Az egyenesbe fordulva, Bándt visszacsik s Honfűtárs kerül az élre. Így jönnek a távoszlopig, ahol Ascanio intéz először táma-dást Honfűtárs ellen. Majd a tribünöknél Mutatók buntakozik ki s biztosan felhosszal éri el a célt Honfűtárs előtt. Két hossznyira Ascanio a harmadik hely. Bándt pont utolsó.

A nap részletes eredménye

I. futam: 1. Bien Venu (8:10r) Pretzner. 2. Szándék (2½) Martinek. 3. Adut (4) Gutai. Fm.: Frivol. 1h. ¾h. Tot.: 1000:1700. — II. futam: 1. Fruzi (1½) Takács I. 2. Ame-tist (2½) Schejbal. 3. Maruja (3) Kovács L. Fm.: Baldur, Morinda. 1½h. 1h. Tot.: 1000:2400, 1500, 1500. — III. futam: 1. Mutatók (3) Schejbal. 2. Honfűtárs (4) Gutai. 3. Ascanio (6) Takács I. Fm.: Bándt, Vorwitz, Suga, Save. ½h. 2h. Tot.: 1000:6000, 2000, 1700, 1500. — IV. futam: 1. Montalo (1½r) Gutai. 2. Virradat (3) Szabó L. II. 3. Pimpó (4) Pretzner. Fm.: Kustos, Patt, Patricius. ¾h. 2½h. Tot.: 1000:2100, 1400, 1500. — V. futam: 1. Miért ne? (3) Balás J. 2. Assir (6) Gutai. 3. Blondian (6) Rajcsik S. Fm.: Ma-dame Pompadour II., Vézna, Helicon, Violetta, Szándék, Cserkésző. 1h. 1h. Tot.: 1000:3500, 1600, 1800. — VI. futam: 1. Sakk-matt (4) Gulyás. 2. Perfection (3) Gutai. 3. Embona (4) Kovács. Fm. Vica, Peleas, Picikém, Pla-néta, Serény.

Újgötversenyek

Az októberi miting hatodik napjának programja va-sárnap délelőtt várt lebonyolításra. Sportszempontból ez volt az esztendő legsikeresebb versenynapja, amely nagy mezőnyök és realis befolyásu versenyek jegyében zajlott le. A második futamban kishíjján vezetes bal-cset történt. Gerezd hajtója, Maszár J., behajtott Várta kocsijába. Az igazgatóság úgy találta, hogy a karambol Maszár J. erőszakos hajításánál volt az eredménye és ezért öt két napra a hajtástól eltiltotta. A nap főszá-mának a gróf Dessewffy Miklós-emlékversenyt szánták. A mindvégig érdekfeszítő versenyben Garam vezetett. A második körben együtt van a mezőny. Az egyenesben úgy látszik, hogy Csak előre szakmánya lesz a díj, de nem áll végig. A cél előtt vág a s fogadásokban elha-nyagolt Végzet lesz a győztes Walküre előtt.

I. (első rész): 1. Viola (Benkő) 2. Zaza (Maszár F.) 3. Hullám (Maszár J.) Tot.: 10:218, 20, 13, 13. I. (második rész): 1. Arkon-bokron (Toman) 2. Zerline (Maszár F.) 3. Rodostó (Novák). Tot.: 10:22, 12, 13, 19. II. I. Rendel-len (Toman). 2. Gerezd (Maszár J.) Tot.: 10:14, 10, 15. III. I. Párka (Stehman) 2. Bakter (Benkő). 3. Vitéz (No-vák). Tot.: 10:146, 54, 22, 58. IV. I. Viktoria Watts (Maszár F.) 2. Leleményes (Wachler Iovag). Tot.: 10:46, 14, 11. V. I. Jupiter (Novák). 2. Geshara (Maszár F.) 3. Isti (Ka-linka). Tot.: 10:53, 16, 15, 16. VI. I. Végzet (Wampetich). 2. Walküre (Maszár F.) 3. Pityke (Cassolini).

Isokoládé

Dreher tejjel

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jöminő-ségű kivitelben
Kendi Antal
bőrbutoriparos
Budapest IV, Semmelweis-utca 7

SZAKORVOSI rendelő
vör- és nembitagek részére,
EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

Az összes jogi vizsgákra
lelkismeretesen készít elő
Dr. Bursics Jogi Szeminárium
Berlini-tér, Westend-ház, Flók: Pécs, Ferenciek-utca 34
Jegyzethártya. Díjtalan felvétel

SODORJON **JANINA** PAPIRT